

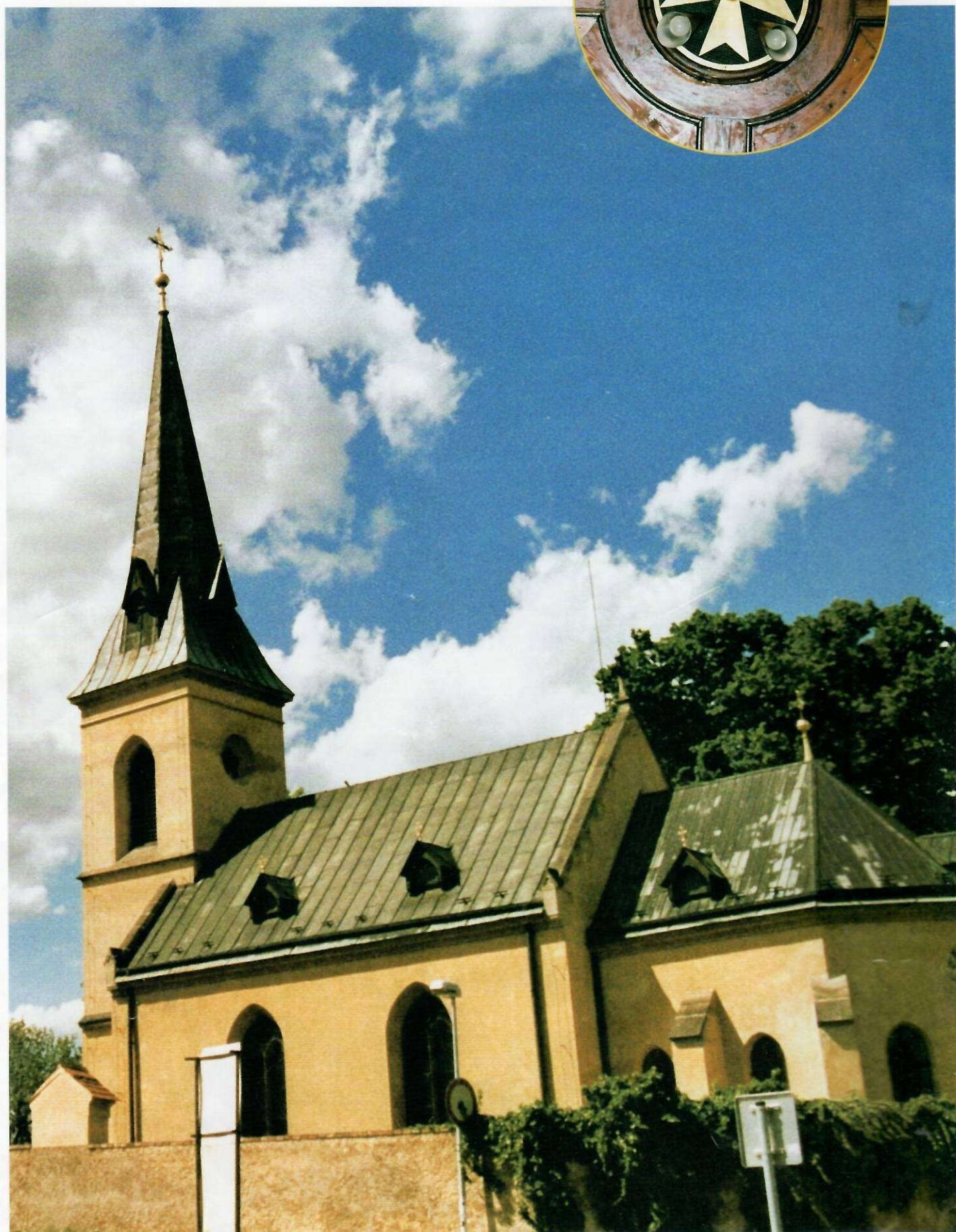

2007

TŘI JUBILEA HLOUBĚTÍNA

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ LISTŮ PRAHY 14
PRO OBČANY **HLOUBĚTÍNA**, ČERNÉHO MOSTU,
KYJÍ A HOSTAVIC

KOSTEL SV. JIRÍ A VE VÝŘEZU ZNAK KŘÍŽOVNÍKŮ NA JEHO KAZETOVÉM STROPĚ.

Pár slov úvodem

Aby si některá městská část Prahy v jednom roce připomínala trojvýročí, to naše matička stověžatá snad ani nepamatuje. A přece je tomu tak – v roce 2007 mohl Hloubětín najednou oslavit **800, 750 a 100 let**, tři významná výročí ve své historii.

V roce 2007 uplynulo 800 let od první písemné zmínky o Hloubětíně, která se nachází v listině vydané roku 1207 papežem Inocencem III. Papež v ní potvrdil řádu německých rytířů, že jim náleží Hloubětín spolu se sousední tvrzí v Humenci.

Pražský biskup Mikuláš v listině z 13. února 1257 vyjádřil souhlas s tím, že kostel v Hloubětíně je ve správě křižovníků s červenou hvězdou, což znamenalo, že mají k tomuto kostelu podací právo. Od této první písemné zmínky o kostele sv. Jiří uplynulo 750 let.

A do třetice je tomu v roce 2007 sto let, co byl oficiálně Hloupětín přejmenován na Hloubětín.

Připravit toto mimořádné číslo Listů ke třem zmíněným výročím nebylo pro redakci jednoduché. Nejsme historici, abychom se sami mohli pustit do historicky neomylných příspěvků, bohužel se nedá čerpat ani z kroniky Hloubětína, která je nenávratně ztracena už desítky let. K dispozici jsme měli jen brožurku Dějiny Hloubětína, kterou vydal v sedmdesátých letech minulého století tehdejší ONV v Praze 9. Z těchto důvodů jsme o napsání příspěvků

požádali autory, kteří byli zárukou historické hodnověrnosti: ing. Věru Pelzbauerovou, CSc. z Pražské informační služby, hloubětínského faráře ThDr. Stanislava Prokopa a Jana Břínka, hloubětínského starousedlíka, který po desetiletí shromažďuje veškeré informace a dobové dokumenty pro chystanou knihu o Hloubětíně, která má v současnosti už úctyhodných 900 stran. Na dokreslení historických souvislostí jsme ještě vybrali příspěvek z Vlastivědného zpravodaje Rokytka, jehož autorem je regionalista Prahy 9 Miroslav Kuranda. Tím, že všichni pojednávají o stejných historických reáliích, se některá fakta a údaje v jejich příspěvcích opakují, občas se i liší. Mimořádné číslo si proto neklade v žádném případě ambice stát se historickou studií, protože na podobné bádání prostě nejsme v redakci vybaveni. Z těchto důvodů jsme do textů oslovených autorů redakčně zasahovali minimálně. Pevně ale doufáme, že každý čtenář si na osmadvaceti stranách najde to své, že si prohlédne se zájmem některé dobové kresby, mapy i fotografie z redakčního archivu a z kroniky MČ Prahy 14 a zkusí si je srovnat s dobou dnešní. Také proto se v závěrečné části, která představuje pomyslný svorník mezi dávnou historií a současností Hloubětína, zamýšlí starosta Prahy 14 ing. Miroslav Froněk nad současným stavem a budoucností této čtvrti Prahy 14. Všem, kdo se na vzniku tohoto mimořádného čísla podíleli, tímto upřímně děkujeme.

redakce Listů Prahy 14

POHLED NA ZIMNÍ HLOUBĚTÍN.

800 let Hloubětína

Ing. Věra Pelzbauerová, CSc.

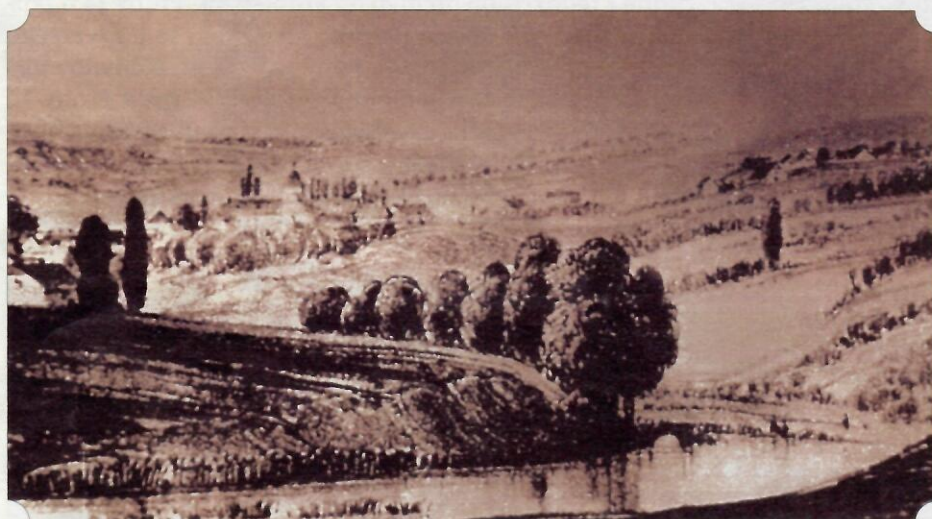
Málokterá část Prahy měla tolik jmen, jako právě Hloubětín. Původní jméno bylo Hlúpatín. Údajně souviselo s panem Hlúpatou, družníkem knížete Boleslava I., bratra sv. Václava.

Hlúpata měl zde dvorec, který se stal jádrem osady. Jméno osady bylo různě modifikováno. Známe tedy např. Glupetin, Lupatin, Lepatin, Lupotin. Dlouho se ves jmenovala Hloupětín či Hlauptietin, z čehož jasně znělo slovo hloupý, což zdejšími obyvatelům nebylo příjemné a tak začátkem 20. století požádali zodpovědné činitele, aby bylo jméno změněno. V roce 1907 byla souhláska „p“ nahrazena souhláskou „b“ a bylo po problému. Na katastru Hloubětína byly v minulosti další dvě osady, a to Hnidošice a Humenec. Hnidošice ležely asi tam, co jsou tzv. Chaloupky; Humenec připomíná uli-

pozval Přemysl Otakar I., který vyzval benediktiny, aby řádu prodali své polnosti i dvorec na Poříčí. Tam si řád pak koupil od německé osady kostel sv. Petra a založil prvou komendu (klášter) v Čechách. Uplynulo jen čtvrt století a němečtí rytíři ztrácejí zájem nejen o mnohé pozemky a některé osady, ale i o komendu na Poříčí. Stěhují se totiž blíže k centru dění pod Pražským hradem, a to do míst, kde je nyní obchodní dům Kotva, kde si vybudovali nové sídlo v bývalém benediktinském dvorci s kostelem sv. Benedikta. Řád německých rytířů má štěstí, že se našel kupec, který chce vše od nich koupit. Tím kupcem je vdova po Přemyslu Otakarovi I., Konstancie Uherská. Ta vytváří z tohoto majetku ekonomické zázemí hospitálu (špitálu), který založila se svou dcerou sv. Anežkou Českou u kostela sv. Haštala. Odtud se špitál po zakoupení Poříčí přestěhoval na Poříčí. Sv. Anežka České, které matka předala starosti o špitál, pomáhá skupina lidí, řídící se pravidly připomínajícími řádová pravidla, a to tzv. hospitální (špitální) bratrstvo. V roce 1237 na přání sv. Anežky České bylo hospitální bratrství povýšeno papežem na církevní řád. Při dalším stěhování roku 1257 k Juditinu mostu, nahrazenému ve 14. století Karlovým mostem, získává řád jméno i symboly. Oním řádem je Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou.

Sv. Anežka už roku 1238 předala všechnen majetek, koupený matkou od Řádu německých rytířů, tomuto novému řádu. To znamená, že vrchností hloubětínskou se stává roku 1238 řád křižovníků a je jí až do roku 1848. Husité sice řádu majetek zkonfiskovali, avšak brzy mu ho dali do správy, protože si uvědomili, že sociální program křižovníků se v mnohém shoduje s programem husitů. Vlastníky se stali křižovníci opět až za vlády Ladislava Pohrobka z podnětu Jiřího z Poděbrad. V pří-

NEJSTARŠÍ POHLED NA HLOUBĚTÍN. STÁŘÍ KRESBY SE DÁ PŘÍBLIŽNĚ URČIT NA DOBU PŘED ROKEM 1711.

ce V Humenci. Dějiny Hloubětína a Humence začínají v roce 1207. O Hnidošicích se píše poprvé roku 1226, kdy náleží řádu benediktinů z kláštera v Kladruzech.

Hloubětín se může chlubit tím, že je roku 1207 poprvé zmíněn v listině papeže Inocence III. Zásluhu na tom, že se o Hloubětín zajímal sám papež, resp. jeho úřad, měla tehdejší hloubětínská vrchnost, Řád německých rytířů, založený nedlouho předtím ve Svaté zemi. Tento původně špitální řád, tj. řád poskytující zdravotní služby poutníkům, směřujícím do Jeruzaléma a dalších míst spojených s Kristem, po pádu křesťanského státu ve Svaté zemi a záboru pobřeží Středozemního moře Turky, musel změnit zaměření. Věnoval se pak šíření křesťanství a kolonizaci tehdy ještě neosídlených částí Evropy. Vraťme se však k roku 1207, kdy je Řád německých rytířů hloubětínskou vrchností. V zemích Koruny české působí tehdy řád teprve 7 let. Svoji činnost zahájil na pozvání bývalého českého knížete, bratra Přemysla Otakara I., Vladislava III. Jindřicha, ve slezské Opavě, kde má řád sídlo i v současné době. Do Čech je

REPRODUKCE POHLEDNICE HLOUBĚTÍNA PŘÍBLIŽNĚ Z ROKU 1910.

slušné listině to potvrzující, jsou zmíněny i Hnidošice a Humenec. Je zajímavé, že k Hloubětínu měli křižovníci hlubší vztah než k jiným svým osadám. O tom svědčí především to, že si zde zřídili rezidenci, údajně v místech, kde byl dvorec pana Hlúpaty. Dvorec, přebudovaný v tvrz a později v zámek, v 19. století prodali křižovníci do soukromých rukou. Současný vzhled zámku existuje již od roku 1883, kdy zámek nechal přestavět ve slohu tudorovské gotiky JUDr. Sedláček. Měl to být dar pro jeho nastávající. Jisté úpravy byly provedeny i roku 1898 podnikatelem Židlickým, jinak též vlastníkem Trojského zámku. Erb pana Židlického je na zdejším zámku. Před 1. světovou válkou získala zámek židovská obec a přeměnila jej na „útulek pro slabomyslné“. Židovské obci náleží zámek i nyní. Pronajala ho však česko-izraelskému Centru asistované reprodukce, jemuž jsou vděčné mnohé rodiny za „dítě ze zkumavky“. V červnu 2005 zde byl v soukromém zdravotnickém zařízení GynCentrum zřízen tzv. „baby box“ – naděje na záchranu pro nechtěné děti.

Křižovníci měli v Hloubětíně hospodářský dvorec (čp. 5) a tamtéž také nemocnici pro své členy. Část dvorce uvolnili v 19. století křižovníci pro školu. Součástí hloubětínského hřbitova byl řádový hřbitůvek, kde spali svůj věčný sen i někteří velmistři řádu, kteří patřili většinou k předním šlechtickým rodům, jejichž erby hřbitůvek zdobily do doby, než je vandaloové zničili.

Z nejvýznamnějších objektů, rovněž vlastněných křižovníky, si dále zaslouží zmínku zájezdni hospoda, kterou řád pronajímal. Krátkodobé ubytování a odpočinek zde velmi uvítali poutníci, jimž šlo o to, aby jejich vjezd do Prahy byl dostatečně velkolepý. Zde se tedy např. zastavil Karel VI. se svou chotí, když jeli na korunovaci na Pražský hrad. Doprovázela je dceruška Marie Terezie, která pak služeb zájezdni hospody využila i před vlastní korunovaci. Obě návštěvy proběhly již v druhém objektu zájezdni hospody. O likvidaci prvního objektu se totiž postarali husité. Druhý objekt, stojící dodnes, byl poškozen ve třicetileté válce. Objekt byl postaven v jiném místě než objekt první, a to na pozemku Jana Lukáše Krocína z Drahohejle. Ten měl slavného předka, který stál v čele staroměstské samosprávy v době vlády Rudolfa II. a tehdy se ještě jmenoval Šafránek. Rudolf II. se rozhodl jej za zásluhy o rozvoj města povýšit do šlechtického stavu. Pan Šafránek vtipně využil svého jména, neboť základ jeho jména šafrán se nazývá latinsky *crocus* a ten byl pro pana Šafránka vzácným drahým „bejlím“.

V hospodě byl několikrát ubytován i Josef II., který se údajně spřátelil se schovankou nájemce hospody. Z jejich vztahu se narodil syn, jehož život byl ve čtyřech letech tra-

POHLED Z NÁDVORÍ ZÁMEČKU – SÍDLA NYNĚJŠÍHO GYNCENTRA – VSTUPNÍ BRANOU PŘED A PO REKONSTRUKCI.

gicky ukončen roku 1773, jak dokládá reliéf na bývalém hřbitově u kostela sv. Jiří. Na obranu císaře Josefa II. dodáme, že v té době byl vdovec, kterému osud odebral dvě malé dcerušky a při porodu třetího dítěte i manželku s dítětem.

Nejstarší památkou Hloubětína je kostel sv. Jiří. Zsvěcení kostela ukazuje na to, že zakladateli chrámu byli němečtí rytíři, kteří uznávají sv. Jiří jako svého patrona. Sv. Jiří byl členem osobní stráže císaře Diocleciána. Nebyl jediným křesťanem na dvoře tohoto císaře, působícího na přelomu 3. a 4. století. Jiřího velitelem byl známý křesťanský světec, sv. Šebastián. Panovník dvořanům křesťanství toleroval. Situace se změnila s přijetím zástupce císaře Maximina, který se rozhodl křesťanství vymístit. Sv. Jiří byl zatčen a uvězněn. Choť císaře Diocleciána, sv. Alexandra, se snažila Jiřího zachránit. Výsledkem bylo naopak i její uvěznění. Ve vězení údajně zemřela. Sv. Jiří je zobrazován jako bojovník s drakem. Boj z pozadí sleduje někdy princezna. Drak symbolizuje zlo. Protože němečtí rytíři byli vlastníky Hloubětína mezi léty 1207 až 1231, znamená to, že kostel musel vzniknout již v první třetině 13. století. V době založení kostela se stavělo ve slohu románském. Zde stojí za to podotknout, že archeologické průzkumy základů koste-

OBJEKT KŘÍŽOVNICKÉHO DVORA BYVAL CENTREM KŘÍŽOVNICKÉHO PANSTVÍ V HLOUBĚTÍNĚ.

la nebyly ještě nikdy provedeny. S převzetím Hloubětína řádem křižovníků změnil majitele i kostel. Křižovníkům podací právo vůči kostelu, tj. právo plného rozhodování o kostele, potvrdil 13. února 1257 biskup pražský Mikuláš. Jeho listinou začínají vlastně dějiny kostela sv. Jiří v Hloubětíně. Za vlády Karla IV. zvětšili křižovníci kapacitu kostela tím, že ho přestavěli v gotickém slohu. Větší úpravy kostela byly provedeny potom až koncem 17. století slavným architektem Kryštofem Dientzenhoferem, a to ve slohu barokním. Další radikální změna kostela byla podle návrhu Antonína Sängera roku 1847. Tehdy byla stržena stará

věž a nahrazena novou věží v průčelí. Současně byla prodloužena loď. Další úpravy kostela byly realizovány roku 1892, kdy kostel získal i nové zařízení. Podstatou úprav byla regotizace. Po většinu svých let byl kostel kostelem farním a je farním kostelem i dnes.

Revolučním rokem 1848 končí instituce známá jako vrchnost. Obyvatelé se osamostatňují a je jim dána možnost zvolit si samosprávu, která má nadále řídit život tzv. politické obce. To se týká i Hloubětína. Samostatnost Hloubětína končí r. 1922, kdy je Hloubětín připojen ku Praze.

Částečně na katastru obce se konala 6. května 1757 významná bitva mezi vojskem Marie Terezie a Bedřicha Velikého. Válečné štěstí, které bylo většinou věrné Prusům, se tentokrát od nich dočasně odklonilo. Prusové se dali na útěk. Zpět na bitevní pole se je pokoušel vrátit maršál hrabě Schwerin. Své hrdinství tento již starý pán zaplatil životem. Přesto ještě do 20. století se udrželo rčení „Utíká jako Schwerin“. Dvacáté výročí bitvy, v níž koneckonců Prusové vyhráli, bylo připomenuto simulovanou bitvou ve stejných místech, a to za účasti Josefa II., coby vrchního velitele.

Na začátku historie měl Hloubětín zcela jiný ráz než koncem své samostatné historie. Hloubětín byl původně zemědělskou osadou. Ráz krajiny se poněkud změnil za Karla IV., kdy na tzv. Viničné hoře byly založeny vinice. Ty však již v 16. století zanikly. Křižovníci předali z vinic uvolněné pozemky zájemcům podle zákupního práva, což znamenalo, že tito lidé se stali poddanými křižovníků, jimž museli hradit jistý plat jednou ročně, ale nerobotovali jako

JEDEN Z NEJSTARŠÍCH DOCHOVANÝCH OBJEKTŮ V HLOUBĚTÍNĚ – STARÁ HOSPODA.

CESTA PODĚL ROKYTKY S VÝHLEDEM NA HLOUBĚTÍNSKÝ ZÁMEČEK A VĚŽ KOSTELA SV. JIŘÍ SLOUŽILA NEJEN PĚŠÍM.

bylo běžné u jiné vrchnosti a s majetkem mohli nakládat, jak chtěli.

V 18. století bylo v Hloubětíně objeveno naleziště uhlí. Soustavně se zde těžilov letech 1770 až 1853. Tak se Hloubětín stal hornickou osadou. Poslední povolení těžby bylo vydáno 18. července 1898 pro důlní pole sv. Roberta. Blízkost zdejšího uhlí podpořila rozvoj průmyslu v sousedních Vysočanech. Hloubětínské lomy byly však populární už ve 14. století. Pískovec, dobývaný rovněž v podzemí, dodnes plní svůj účel v chrámu sv. Víta, v Karlově mostě či v gotických domech na Novém Městě pražském. Zdejší pískovec pochvaluje v 16. století habsburský dvorní architekt Bonifác Wohlmüt. Také Invalidovna v Karlíně je postavena v 18. století z hloubětínského pískovce.

Závěrem se zmiňme o obohacení češtiny o jeden pojem, který má původ v Hloubětíně. Už v 16. století žil v Hloubětíně rod Bašťů. Jeden člen tohoto rodu se rozhodl hledat svou budoucnost na dvoře císaře a krále Rudolfa II. Práci našel v dvorní kuchyni. Brzy mu byly svěřovány

samostatné úkoly. Jeho jídla byla vynikající. Každý dvořan věděl, že takové dobroty může vytvořit jen pan Bašta. Dodnes chceme-li pochválit jídlo, řekneme, že to byla bašta. Slovo bašta se dostalo i do názvu jídel (např. jihočeská bašta). V tomto rodě se rodili přední kuchaři ještě v 19. století. Poslední slavný kuchař z tohoto rodu působil za první republiky na zámku v Jirnech.

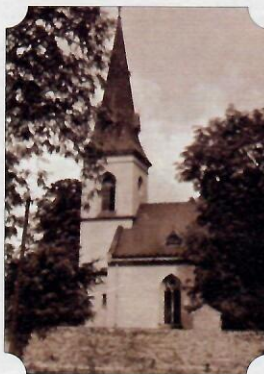
PŘI VLASTIVÉDNĚ PROHLÍDKĚ KOSTELA SV. JIŘÍ V UNORU ROKU 2007 PŘEDNÁŠELA NAVŠTĚVNÍKŮM O JEHO HISTORII PRŮVODKYNĚ PIS ING. VĚRA PELZBAUEROVÁ, CSC.

750 let kostela sv. Jiří

Jan Břinek

První zmínka o nějakém kostele je z roku 1217, kdy „přišli do Prahy křižovníci, od královny Konstancie dostali ves Hloubětín, vystavěli si tam obydlí a při něm kostel“. Pravděpodobně se jednalo o nějaký menší kostelík nebo kapli. Teprve roku 1257 latinská listina z 13. února potvrzuje křižovníkům, na které kostely mají podací právo, mezi nimi je i kostel v Hloubětíně. Téhož roku za Václava I. byla postavena gotická budova hloubětínského kostela. Roku 1632 o kostele máme dvě zprávy z třicetileté války. Obsah listu administrátora pražské konzistoře pod obojí ze 14. února 1632 dokazuje, že hloubětínský kostel byl tehdy filiálním kostelem Prosecké fary pod obojí.

Dr. Marie Hassivá-Jelínková v „berní rule“ z roku 1952 podotýká, že nejlepším svědectvím o kostelech vydrancovaných a vypálených v třicetileté válce byl starobylý kostelík sv. Jiří v Hloubětíně, kde soldáti Jeho Milosti Císař-

ské okolo Prahy ležící, zvon roztloukli a pryč odvezli.

Po třicetileté válce zůstal na kostelní věži jen malý zvon s reliéfem sv. Václava a roku 1654 k původnímu zvonu přibýly dva nové větší zvony s českými nápisy. Roku 1694 byl zvolen velmistrem řádu křižovníků s červenou hvězdou Pospíchal, který nechal postavit i Starou hospodu. O rok později nechal zvětšit kostel v Hloubětíně a opatřil ho novým průčelím. Roku 1678 byly v kostele 4 oltáře a tentýž rok byl posvěcen oltář sv. Kříže s obrazem sv. Heleny (hlavní oltář). Roku 1681 byl posvěcený hlavní oltář

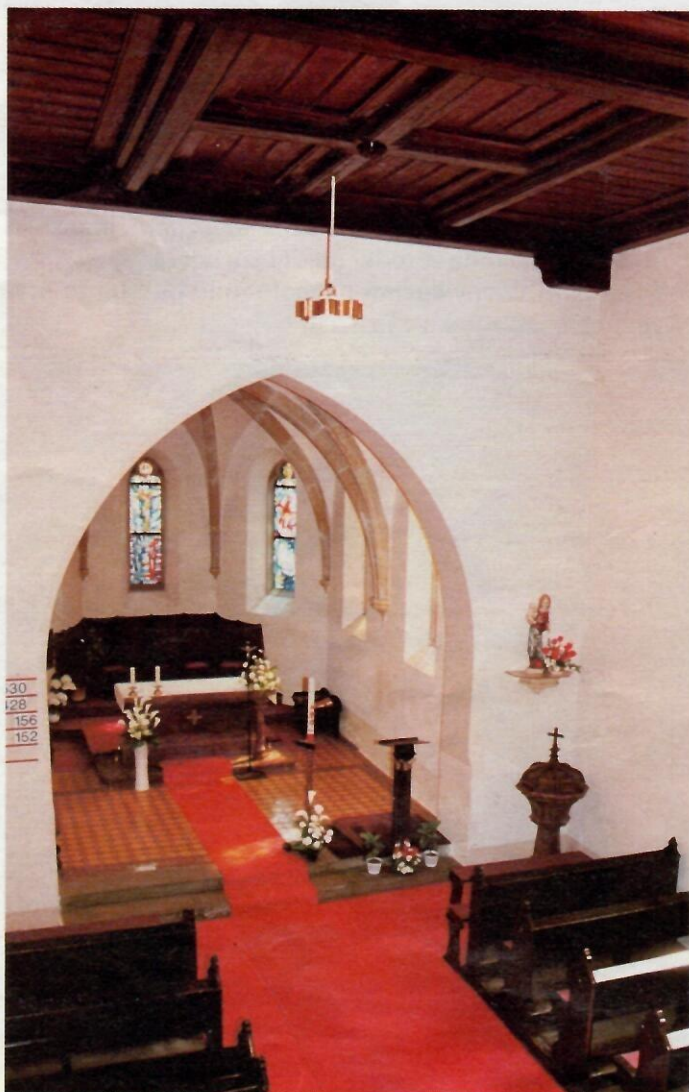
s obrazem sv. Jiří, v roce 1701 kredenční oltář s obrazem sv. Jana Nepomuckého a roku 1766 oltář s obrazem sv. Václava a sochou P. Marie.

Roku 1785 administrátor P. Hansch přesídlil z Ďáblic do Hloubětína a předložil na hradě pražském žádost o jmenování farářem. Josef II. jeho žádosti vyhověl, v Hloubětíně obnovil farní úřad a Hansche jmenoval farářem.

Roku 1759 byla založena pamětní kostelní kniha: *Protocollum Ecclesie S. Georgi Militia a Martjria in pago Hloupietin* (přeloženo: Zápisy kostela sv. Jiří ve vsi Hloupietin). Obsahuje latinské a německé zápisy o kostele a duchovní správě a to byly v roce 1786 první dějiny Hloubětína (Hloupietina), které sepsal rytíř K. J. von Bienberg, hejtman kraje královéhradeckého a uveřejnil je ve svém díle „*Analekten zur Geschichte des Militärkreuzordens mit dem rothen Sterne*“, kde se mimo jiné dozvídáme, že nad vchodem do kostela byl chronogram: „e palestina bethle he Mlate hVC Vener Vnt“, a že na klenutém stropě kostela byl namalován obraz vítězné bitvy císaře Konstantina, a že na stěnách kostela visely 4 olejové obrazy s chronogramy, na jednom byla ves Hloubětín, do níž vjíždějí křižovníční rytíři se svým velmistrem a praporem. Chronogramy i obrazy vyjadřovaly legendu, které se tehdy věřilo, že křižovníci s červenou hvězdou přišli z Palestiny roku 1217 do Hloubětína.

V roce 1847 byla zbourána kostelní věž a na jejím místě byla postavena dnešní sakristie. Nová věž byla postavena v průčelí kostela, přičemž přístavbou byla prodloužena i chrámová loď. Přestavbu navrhl a provedl c.k. cestmistr Antonín Sängner (spolumajitel statku č. 1). Roku 1851 velmistr Beer věnoval kostelu obraz sv. Jiří, který namaloval P. Josef Veselý, křižovník a kaplan u sv. Františka v Praze. Tímto obrazem byl nahrazen obraz sv. Jiří na hlavním oltáři. Toho roku byl přelit prostřední zvon a posvěcen ve jménu Jiří. Sádrový otisk reliéfu na tomto zvonu je na farním úřadě.

O deset let později se stal farářem hloubětínský rodák Josef Dvořák, který začal psát pamětní knihu česky. Zápisem popsal opravu kostela takto: „Když starobylé klenutí v presbytáři bylo očištěno od staletého nánosů vápna bílicího, objevila se původní modrá omítka se zlatými hvězdami, kostel byl vymalován, pouze na stropě byl ponechán obraz vítězné bitvy Konstantina. Hlavní oltář o stupeň pový-

šen a tabule oltáře byla rozšířena. Na oltář byl dán nový obraz sv. Jiří od pražského malíře Viléma Kandlera za 150 zl., sochy sv. Jana Křtitele a sv. Jana Nepomuckého byly pozlaceny a natřeny olejovými barvami. Totéž se stalo s kazatelnou, která byla rozebrána a znovu postavena na původní místo. V průčelí byl obnoven řádový znak. Dlouhý obraz sv. Václava byl odstraněn ze stěny a místo obrazu byl souměrně s kazatelnou postaven nový oltář P. Marie s obrazem Zvěstování P. Marie od malíře Kandlera. Dřevěná kruchta byla natřena“.

Roku 1864 Kateřina Svobodová z pozemku své chalupy č. 13 (dnes zámek) odprodala 10 sáhů k rozšíření hřbitova. Před průčelím kostela byl zřízen hřbitůvek s monumentálním křížem od pražského kameníka Výška. O rok později velmistr Jakub Beer daroval kostelu obraz sv. Anežky od malíře Müllera. Farář Dvořák dal zhotovit nový křesťanský oltář, postavil ho k boční stěně před kazatelnou a nad ním upevnil darovaný obraz. Roku 1869 byly zřízeny nové varhany od pražského varhaníka Schiffnera a v roce 1876 se zjistilo, že sakristie nemá základy, musely se proto její zdi podezdít a železnými sponami spojit s hlavními zdmi kostela. Kostel byl vymalován, vyjma obrazu na stropě, který byl vycíděn chlebem. V této době byl kostel dvakrát vykraden.

Roku 1789 křížovnický hřbitůvek před vchodem do kostela byl obezděn nízkou zídou s železnou mříží a původ-

ní pískovcový kříž byl nahrazen křížem železným. V roce 1892 byl kostel důkladně opraven. Obloukový kamenný strop měl trhlinu a byl proto nahrazen dřevěným kazetovým stropem. Vnitřní zařízení bylo vyměněné za nové zařízení ve slohu gotickém. Odstraněn byl postranní oltář Panny Marie. Obraz na hlavním oltáři byl nahrazen novým obrazem sv. Jiří a obraz sv. Alžběty byl na bočním oltáři nahrazen novým obrazem Anežky České. Oba obrazy namaloval akad. malíř prof. Emanuel Dítě. Pro obraz blahoslavené Anežky si vybral jako model Paulínu Anderovou z Hrdlořez.

Roku 1902 byla pořízena dřevěná socha P. Marie, dva roky poté byl opatřen nový Boží hrob za 537 korun a na pozemku zakoupeném od křížovníků zřídila obec nynější hřbitov, kde křížovnickému řádu bylo vyhrazeno a oploceno místo pro řádový hřbitůvek. Od tohoto roku se na hřbitově u kostela již nepohřbívalo, poslední generálové a velmistři řádu pochovaní na křížovnickém hřbitůvku byli: Suchánek, Köhler, Zeidler, Beer, Jestřábek a roku 1891 F. S. Huspeka. V letech 1908–1920 vydával hloubětínský farář Toman „Farní věstník“, kde uveřejnil několik cenných článků z dějin obce, kostela a duchovní správy. Věstník vycházel čtyřikrát do roka a zájemcům byl dáván zdarma. Roku 1911 kostel získal novou křížovou cestu. Za války byl rekvizicí kostel oloupen o dva zvony a na věži zůstal jen prostřední zvon sv. Jiří.

VARHANY Z ROKU 1869 JSOU OD PRAŽSKÉHO VARHANÍKA SCHIFFNERA.

Od roku 1921 až do roku 1972 jsou známi hloubětínští faráři a administrátoři. Pod presbytářem je krypta, kde bylo pohřbeno i několik zdejších farářů. Na bývalém hřbitově u kostela nelze přehlédnout pískovcový kříž s Kristem, datovaný rokem 1773 a s vytesaným výjevem jak vůz přeljel chlapce. Lidová tradice praví, že to byl Josef II., který se tu zúčastnil vojenských manévřů a jeho vůz nešťastnou náhodou přeljel a zabil chlapce, což budoucí panovník urovnal královským odškodným. Císařské manévry ale v roce 1773 v Hloubětíně nebyly a tudíž tu nemohl Josef nikoho přeljet ani odškodnit. Co měl reliéf skutečně zobrazit, je dnes už zahaleno tajemstvím.

O kostele sv. Jiří

ThDr. Stanislav Prokop

Dne 13. února letošního roku uplynulo 750 let od první zmínky o kostele sv. Jiří v Hloubětíně. Je to písemné vyjádření pražského biskupa Mikuláše v listině z 13. 2. 1257, že kostel je ve správě Rytířského řádu křižovníků s červenou

PŮVODNÍ NOVOGOTICKÝ OLTÁŘ Z ROKU 1892, KTERÝ BYL ODSTRANĚN A ULOŽEN PŘI FARE NA PROSEKU.

hou hvězdou, kteří mají podací právo k tomuto kostelu. Tento farní kostel patří tomuto řádu stále, kromě doby, kdy od roku 1951 do roku 1989 byla násilně oficiální činnost řádu znemožněna.

Nelze přesně uvést rok postavení kostela, ale jeho zasvěcení sv. Jiří, mučedníku, svědčí o jeho stáří. Můžeme

vycházet od roku založení 1217, který uvádí Beckovský v „Poselkyni starých příběhů.“ Zřejmě první kapli nebo kostelík zde postavili členové řádu Německých rytířů, ale skutečný předchůdce nynějšího kostela mohl být postaven kolem zmíněného roku 1217. Důležitým momentem v jeho počátečních dějinách je jeho převzetí špitálním bratrstvem roku 1233. Z tohoto bratrstva vznikl Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou. Samozřejmě podoba kostela byla jiná než současná. Od roku 1365 jsou též známi všichni hloubětínští faráři až do husitských válek, kdy fara zanikla. Další faráře pak známe od roku 1709. Rozhodně však byla farnost obnovena již dříve, protože je známo, že roku 1695 byl kostel přestavěn. Než dostala hloubětínská farnost vlastního faráře, byla administrována z Proseka, což se svým způsobem opakovalo ve 20. století.

Kostel sv. Jiří je přívětivá, intimní, kamenná stavba s obdélníkovou lodí s trámovým stropem, který příjemně „otepluje“ prostor, presbytář v podobě čtverce a apsida s třemi stěnami osmiúhelníku. Vyjádřeno v mírách: dlouhý skoro 19 m a široký 7 m.

Tím, že hloubětínský kostel patří řádu křižovníků s červenou hvězdou, je také spojen s českou světicí sv. Anežkou Českou, která tento špitální řád založila. Právem její život i odlesk její svatosti dopadá na tento kostel a vlastně celý Hloubětín, protože byl ovlivněn jejím životem.

Kostel byl vzhledem ke své dlouhé existenci často opravován i rozšířen. Dnešní kostel je úhledná stavba s gotickým presbytářem a klenbou. Důležitý zásah byl proveden v roce 1695, kdy došlo k zásadní přestavbě a zřejmě byl i zaklenut již zmíněný strop. Hlavní loď byla původně goticky zaklenuta. V roce 1892 byl tento strop z bezpečnostních důvodů pro značné trhliny stržen a nahrazen dnešním trámovým. Kostel měl také věž, která však až do roku 1847 stála na místě dnešní sakristie. Nová věž byla postavena před kostel, stala se vchodem do kostela a vytvořila jeho předsíň. V již zmíněném roce 1892 byl také kostel vybaven pseudogotickým mobiliářem, který byl odstraněn při zatím poslední důkladné opravě interiéru v sedmdesátých letech 20. století. Varhany na dřevěné kruchtě jsou z roku 1869 z dílny pražského varhanáře Schiffnera.

Letošní výročí první písemné zmínky o hloubětínském kostele sv. Jiří je jistě krásnou příležitostí připomenout si události a život kostela i farnosti za dobu mého života v její blízkosti od roku 1972, tedy plných pětadvacet let.

Když jsem byl v roce 1972, více než rok po svém kněžském svěcení, přeložen ze Slaného do Hloubětína, prožíval jsem zvláštní pocit, na který si dodnes pamatuji. Z velkého kostela jsem přišel do tohoto útulného kostelíka, kde všechno bylo blízké a hlasově nenáročné, intimní a sbližující. Byla to v té době zvláštní farnost, do které se sjížděly rodiny nejen z Hloubětína, ale také z Horních Počernic, ze Žižkova i odjinud. Bylo to dáno charismatem tehdejšího administrátora P. Stanislava Nováka, rozeného katechety a pedagoga, který také mě učil na theologické fakultě. Mohu tedy říci, že nástup po takovém předchůdci nebyl na jedné straně lehký, ale na druhé straně vytvořil předpoklady pro období dalších let, které rád nazývám „krásným kněžským dětstvím“. Značnou roli v tom sehrály rodiny, jejich vzájemná blízkost a pomoc. Kostel sám svojí hřejivostí k tomu přispíval v jinak obtížných sedmdesátých letech minulého století.

Nastoupil jsem do Hloubětína 1. listopadu 1972 – Slavnost Všechných svatých. Jako mladý a začínající kněz jsem cítil potřebu uvést liturgickou obnovu II. vatikánského koncilu do prostoru svěřeného kostela. V kostele byly dva pseudogotické oltáře. Hlavní oltář sv. Jiří a boční, dnes již sv. Anežky České, dřevěná kazatelna, sádrová křížová cesta a osvětlení dvěma lustry s elektrickými svíčkami. Bylo potřeba vše zvážit, poradit se a především mít spolupracovníky pro realizaci. Tyto pomocníky jsem okamžitě našel v několika obětavých rodinách, zvláště bych připomněl několik rodin z Horních Počernic.

Samozřejmě nešlo vše najednou. Z hlavního oltáře byl deponován obraz sv. Jiří a kamenný oltář z červeného sliveneckého mramoru byl posunut dopředu. Jeho vnější podoba zůstala zachována, čímž bylo umožněno sloužení bohoslužeb „tváří k lidu“. Boční oltář sv. Anežky České byl také deponován, tím se získalo více místa v kostele. Funkce bočních oltářů v obnovené liturgii ztrácí svůj dřívější význam. Tím vyniklo poslání hlavního a jediného oltáře, který je symbolem Krista. V apsidě kostela je zachován původní sanktuář, kterému byl vrácen původní účel a smysl – místo pro uchovávání Eucharistie.

Dřevěná kazatelna byla nahrazena tzv. ambonem – místem pro četbu Písma svatého

a homilii (promluvu). Křížová cesta v kostele byla sádrová a mnohá zastavení, kterých je 14, byla poškozena. V první fázi byla nahrazena malými křížky a později, když jsme se seznámili s architektem Antonínem Kloudou, malými mozaikami se symboly jednotlivých zastavení křížové cesty.

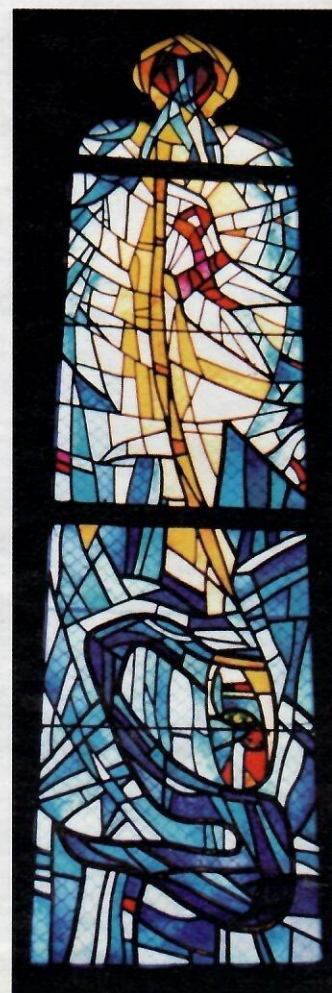
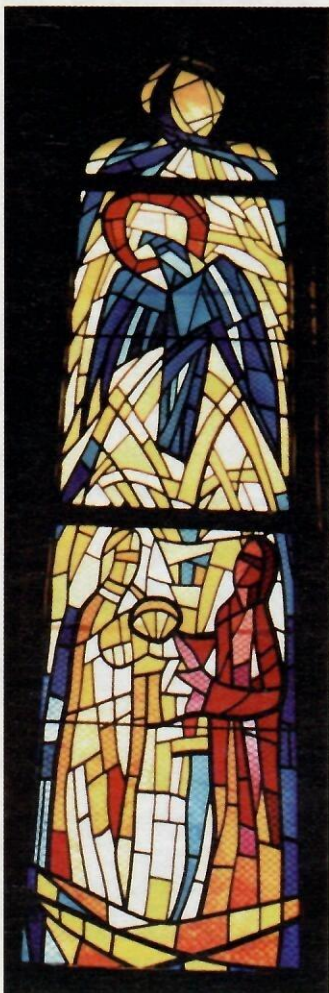
Také se ukázalo jako nezbytné vyřešit otázku osvětlení prostoru. Stávající lustry byly vyměněny za halogenová světla na bočních stěnách. Tím se opticky otevřel prostor hlavní lodi. Všechny dosud zmíněné úpravy byly zahájeny hned v roce 1973. V září tohoto roku bylo postaveno lešení k věži kostela pro její částečnou opravu. Od podzimu roku 1973 jsem požádal o konání Výstavy Nejvyšší Svátosti, která se koná v pražských kostelech. Byli jsme mezi ně zařazeni a tato výstava se koná každoročně dodnes.

Na jaře roku 1974 jsme dořešili konečnou podobu presbytáře. Vedle již zmíněného sanktuáře, který se vrátil svému účelu, bylo ve zdi umístěno „věčné světlo“, které předtím viselo v presbytáři. Bylo instalováno nově halogenové osvětlení oltáře. Do apsidy kostela bylo zhotoveno nové sedes (sedadla pro kněze a asistenci). Také ambon dostal svoji konečnou podobu. Krásným okamžikem bylo zhotovení tří čelních oken v presbytáři. Návrhy zhotovil na základě našeho přání již krátce zmíněný architekt Antonín Klouda. Jsou zhotoveny jako moderní barevná mozaika. Prostřední okno znázorňuje Ježíše Krista na kříži s postavou jeho matky P. Marie a apoštola Jana, kteří stojí pod křížem. Pohled na toto okno má připomínat, že mše je tajemným zpřítomněním Ježíšovy vykupitelské smrti. Při pohledu z kostela je právě okno věnováno v symbolickém vyjádření sv. Anežce České. V horní části Boží ruka naznačující povolání sv. Anežky k řeholní dokonalosti. V dolní části její odpověď – symbolická královská koruna, které se zrekla. Střed okna zaujímá znak křížovníků s červenou hvězdou, jejichž řád založila, nepřehlédnutelný beránek, symbol jejího jména (latinsky zní Anežka – Agnes, beránek – Agnus).

Levé okno je věnováno patronu kostela sv. Jiří, rovněž formou symbolu. Ve spodní

části svíjející se had (drak), kterého zasahuje kopí s označením křesťanského Pax – pokoj. Vítězství křesťanství nad pohanstvím, jehož vyjádřením je ono známé a typické pro sv. Jiří, který kopím zabíjí draka. Křesťanství, které přináší pokoj, nejenom vnější, ale především vnitřní, který je základem všeho.

Mozaiková okna zhotovila a osadila firma Crystalex z Nového Boru. V srpnu roku 1974 se přehnala Hloubětínem silná vichřice, která způsobila značné škody na stromech. Tehdy byla také provedena v rámci úklidu a odstranění škod parková úprava bývalého hřbitova okolo kostela. Několik i dřívějších brigád, především o sobotách, pomohlo nejen po vnější stránce úpravě okolí, ale také k vzájemnému bližšímu poznání rodin. V listopadu téhož roku na hloubětínské martinské posvícení navštívil naši farnost pan kardinál

František Tomášek, aby požehnal skončené úpravy interiéru kostela. Druhá návštěva kardinála Tomáška byla spojena s udílením svátosti křesťanské dospělosti (biřmováním).

Později byla také zhotovena od stejného autora dvě mozaiková okna na pravé straně čtvercového presbytáře. Rovněž tato okna vyrobila firma Crystalex Nový Bor. Z pohledu od sakristie levé okno je věnováno církvi – v horní části symbol orla a v dolní apoštolové Petr a Pavel jako sloupy a zakladatelé církve v Římě. Pravé okno znázorňuje sv. Františka z Assisi, jehož duchovní dcerou se stala sv. Anežka Česká. Jeho postava je v dolní části a má zvednuté ruce k zářícímu slunci v horní části okna: zpívá slavnou píseň o bratru Slunci a celém stvoření.

V dalších letech jsme s radostí užívali tento útulný prostor hloubětínského kostela. Asi po deseti letech v roce 1984 došlo k pozlacení bány a kříže na věži, to bylo příležitostí vložit do bány záznamy a zprávy ze současnosti. Velká oprava toho roku se týkala střechy a věže. Stávající krytina z břidlice byla značně poškozená. V té době nebylo snadné sehnat odpovídající břidlici a určitou roli hrálo také zatížení střechy a věže. Po dohodě s památkáři byl použit měděný plech. Tak dostala střecha i věž novou střechu a dnes s odstupem více než dva-

ceti let na sebe věž upozorňuje svojí zelenavou střechou.

Poslední větší akcí v kostele sv. Jiří byla oprava zdiva kostela, věže a vymalování interiéru. Vše se uskutečnilo v roce 1987. Potom přišla zlomová léta konce století a začátek nového tisíciletí. Farní kostel sv. Jiří stojí dále jako důkaz nutné kontinuity života, jeho krásy a smyslu. Pomalu nazrává čas k novým opravám zdiva, narušeného vlhkostí tak,

jak to přináší další léta historie kostela od první písemné zmínky v roce 1257, která mě vedla k tomuto zamyšlení.

VSTUPNÍ BRÁNA SE ZNAKEM KŘÍŽOVNÍKŮ NA BÝVALÝ HŘBITOV U KOSTELA SV. JIŘÍ, NA KTERÉM SE NACHÁZEJÍ POZORUHODNÉ PLASTIKY: SV. JAN NEPOMUCKÝ A PÍSKOVCOVÝ KŘÍŽ Z ROKU 1773 (OBA NA SNÍMČÍCH V OVÁLNÝCH VÝŘEZÍCH NA STR. 11 A 12). V OVÁLNÉM VÝŘEZU TAKÉ KOSTELNÍ ZVON Z ROKU 1654.

Dávná minulost Hloubětína

Miroslav Kuranda

Osídlování hloubětínského území započalo v 5. tisíciletí před Kristem, o čemž svědčí neolitické a eneolitické sídlištní materiály, nalézané v hloubětínských pískovnách v širokých zákrutách Rokytky. Toto území bývalo archeologickým eldorádem zejména v době, kdy probouzející se národní cítění lákalo naše předky k dokazování starobylosti osídlení našich zemí. Při neodborných výkopech se zničilo značné množství památek. A přesto toto místo, tak nelibostně archeologicky vytěžené a poničené, vydalo svůj největší poklad až v naší době, v roce 1953. Objev největšího pravěkého sídliště v Čechách proslavil Hloubětín nejen v archeologickém, ale celém kulturním světě. O tomto nalezišti napsal PHDr. Karel Sklenář, CSc v publikaci Památky pravěku na území ČSSR:

„...Jedno z největších pravěkých sídlišť v Čechách (plocha asi 20 000 m²) objevily pískovny na rozlehlé ostrožně nad potokem Rokytou. Bylo tu osídlení snad ve všech pravěkých obdobích a jako naleziště se toto místo stalo známým už koncem 19. století. Ale teprve výzkum roku 1953 vnesl jasno do otázky, jak vypadala osada v této poloze – osada pozdní doby halštatské.“

Celkem se tu našlo 88 sídlištních objektů z této doby. Představují větší část původní vesnice, pozoruhodné svým dělením na část obytnou a výrobní. Vlastní osada se skládala asi ze 13 kůlových povrchových chalup, jejichž kratší strany byly souběžné s vnější palisádou, další tvořily jakousi ulici od brány směrem k návsi, uzavřené na druhé straně vnitřní palisádou. Opačným směrem se pak bránou vcházelo do „čtvrti řemesníků“. Jedna z chat byla zřejmě dílnou na kuželovité hliněné předměty s otvorem v horní části, které se hojně vyskytují na sídlištních hlavně od doby bronzové a bývají vykládány jako závaží tkalcovského stavu. Tady jich bylo šedesát. V dalších chatách byly stopy výroby železa a keramiky.

Nejvýznamnějším objektem těchto míst Hloubětína je Kejřův mlýn, jehož opuštěné torzo už jen připomíná dřívější bohatou minulost. Nejstarší zmínka o mlýnu je zaznamenána k roku 1544 v křižovnické knize. Roku 1562 ho koupil od Václava Housera mlynář Václav z Kolína s nájemními povinnostmi: roční nájem 50 grošů, 4 slepice, 2 kapouny, 1 husa a povinnost mlít 100 strychů žita pro špitál. V roce 1582 koupila mlýn Kateřina Smiřická z Hasenburku. Po její smrti připadl ke křižovnickému panství. Křižovníci ho roku 1609 pronajali mlynáři Jindřichovi, v roce 1617 najal mlýn Pavel Kyjovský, měšťan Nového Města pražského, o rok

později pak mlynář Jan Drtina a roku 1621 Ondřej Kořínek, který ho za další tři roky zakoupil do dědičného nájmu, čímž mlýn přešel k rustikálu. V průběhu třicetileté války ale z něho zůstaly jen pobožené zdi.

V roce 1701 koupil mlýn od Václava Diviše za 4 300 zlatých a 15 zlatých „klíčného“ Jan Mautl, mlynář a měšťan Starého města pražského. Za dalších 12 let jej z dědičného nájmu

vykoupili křižovníci za 3 350 zlatých a 15 zlatých „klíčného“ a ponechali si ho ve vlastní správě. Přestavěli ho a zvelebovali do roku 1718 do podoby, v níž setrval až do časů 1. světové války. Od roku 1430 křižovníci mlýn opět pronajímali. Roční nájem byl stanoven na 150 zlatých s povinností mlít pro křižovnické dvory v Hloubětíně a v Dáblicích. V roce 1771 byl při zavedeném číslování domů

u mlýna uveden jako nájemce vrchnostenský mlynář Jakub Svoboda. V roce 1861 je jako majitel mlýna uveden František Skrčený, o 20 let později pak dr. Linhart a v roce 1893 karlínský městský duchovní Václav Farkač. A konečně roku 1917, tedy před devadesáti lety, koupil mlýn Josef Kejř, jehož jménem je současné torzo s bohatou minulostí označováno dosud.

PŮVODNÍ OBJEKT KEJŘOVA MLÝNA SE STANE SOUČÁSTÍ REZIDENČNÍHO BYDLENÍ.

I proto v tomto přehledu chybí pár majitelů ze století minulého. Nová historie Kejřova mlýna se začíná psát na podzim roku 2007, kdy se tady začíná budovat rezidenční bydlení se stejnojmenným názvem objektu. Významný pražský architekt Luboš Jíra k tomuto historickému místu uvádí: „V Hloubětíně bych našel i magická místa, která jsou základním prvkem městotvornosti. Zajímavá oblast leží v údolí Kejřova mlýna. Táhne se až k Hořejšímu rybníku. Patří k nejceněnější části této čtvrti.“

NA HISTORICKÉ MAPĚ JE KROMĚ HLOUBĚTÍNA (HLAUPÉTIN) TAKÉ ČÁST VYSOČAN (WISOČAN) VLEVO NAHOŘE, VPRAVO DOLE KYJE (KEJ) S ČTVRTÍ ALOISOV (ALOISDORF) NAD KYJSKÝM RYBNÍKEM. ORIGINAL MAPY JE ULOŽEN V RAKOUSKÉM STÁTNÍM ARCHIVU VE VÍDNI. POZORNÉMU OKU ČTENÁŘE URČITĚ NEUNIKLO, ŽE NA MAPĚ JE VYZNAČENA I RAKOUSKÁ SEVEROZÁPADNÍ DRÁHA.
VPRAVO NAHOŘE POHLED OD SEVERU NA HLOUBĚTÍN ZE ČTYŘICÁTÝCH LET MINULÉHO STOLETÍ S DOMINANTNÍ CIHELNOU A SILNICÍ NA KBELY.
UPROSTŘED UKÁZKA DOBOVÝCH REMESEL.
VPRAVO DOLE OBRAZ HLOUBĚTÍNA Z ROKU 1956 OD MALÍŘE RICHTERA.

Velká výročí Hloubětína

Jan Břinek

Kdy přesně vznikl Hloubětín, není známo. Je možné, že existoval již v ranném feudalismu, ale důkazy chybí. Jistě tu ale nějaké osídlení bylo. Nejstarší písemnou zmínku o Hloubětíně nacházíme v papežské listině z roku 1207, kterou Inocenc III. potvrdil řádu německých rytířů pět vesnic (Hloubětín, Humenec, Hnidošice, Rybník a Bototice), věnovaných jim v Čechách Přemyslovci. Tehdy tu zřejmě byl hospodářský dvorec, možná i tvrz, při němž stával – nejspíš v místech dnešního kostela sv. Jiří – původní kostelík, který tu vystavěli němečtí křižovníci. Řád německých křižovníků měl jako symbol černý kříž na bílém poli.

Jsou publikace, které se mylně domnívají, že Hloubětín existoval již v 10. století, poněvadž náš historik V. V. Tomek napsal, že v 10. století Hloubětín náležel k župě Bolešlavské. Zapomínají však, že Tomek uvedl, že hranice žup určil podle katalogu děkanství diecéze pražské ze 14. století, neboť hranice tehdejších děkanství souhlasí s hranicemi někdejších žup. To, že farní ves Hloubětín ve 14. století byla na území, které kdysi patřilo do župy Bolešlavské, není důkazem, že ves Hloubětín existovala v 10. století.

Stejně nesprávný je i názor, že podle historika Františka Palackého se vyskytoval Hloubětín v 11. století. Palacký skutečně líčí, že kníže Břetislav, když se roku 1039 vracel z Polska s ostatky sv. Vojtěcha a s bohatou kořistí na mnoha vozech, se utábořil se svým vojskem a polskými zajatci u potoka Rokytnice mezi Libní, Vysočany a Hloubětínem, aby příštího dne slavnostně vstoupil do Prahy. Jako pramen o této události označuje Palacký Kosmovu kroniku. Ale slova „mezi Libní, Vysočany a Hloubětínem“ v kronice Kosmově nejsou. Že touto vsuvkou Palacký chtěl říci, že Břetislavův tábor byl v místech, kde jsou Libeň, Vysočany a Hloubětín, je zřejmé z původního (německého) vydání jeho dějin, kde slova „Zwischen Hloubětín, Vysočan und Lieben“ nejsou v textu, nýbrž jsou uvedena pod textem jako pouhá vysvětlivka místa.

Přesné znění o této události v Kosmově kronice zní takto: „...přišli se všim svatým nákladem šťastně a vesele do Čech a v předvečer svátku svatého Bartoloměje apoštola položili se táborem blíže hlavního města Prahy při potoku Rokytnici. Tam jim na úsvitě příštího přišlo naproti duchovenstvo a všecken lid v procesí... Kníže sám a biskup nesli na ramenou sladké břímě mučedníka Kristova Vojtěcha...“

Roku 1207 byla ves v držení křižovníků německých. Roku 1233 však královna Konstancie, vdova po Přemyslu Otakaru I., ves Hloubětín od řádu vykoupila a věnovala ji i s přilehlými vesnicemi špitálnímu bratrstvu od sv. Františka, který roku 1233 založila její dcera Anežka, sestra krále Václava I. To potvrzuje bula pražského biskupa Jana a krále Václava I. z roku 1234. Tento špitál, mimochodem jeden z nejvýznamnějších a nejdéle existujících pražských špitálů, vznikl z iniciativy princezny Anežky, která se roz-

hodla věnovat řeholnímu životu. Špitál založený Anežkou 6. ledna 1233 pro poutníky, chudé i nemocné se roku 1252 přestěhoval do nového komplexu budov k Juditinu mostu (Karlovu). Původně laické bratrstvo roku 1237 povýšil papež na samostatný kanovnícký řád – křižovníci s červenou hvězdou – jediný církevní řád vzniklý v českých zemích.

Křižovníci s červenou hvězdou se především starali o chudé poutníky a nemocné. Špitál sv. Františka i s jeho statky (Hloubětín, Hnidošice a Humenec a okolní pole, louky a lesy) věnovala Anežka Česká 15. 4. 1238 papeži (Řehoř IX.) a ten je 27. 4. 1238 daroval křižovníkům s červenou hvězdou. Na svém panství byli osvobozeni od daní a byla jim přiznána vlastní soudní pravomoc.

V roce 1252 papež přidělil řádu odznak, červený osmihrotý maltézský kříž nad šestipaprscitou hvězdou v černém poli.

Král Václav I. potvrdil roku 1253 špitálu jeho statky. Císař Karel IV. latinskou listinou z 21. 8. 1355 zapověděl křižovníkům statek Hloubětín prodat nebo zcizit.

Nerozřešeným problémem zůstává pověst o tvrzi v Hloubětíně. Písemné doklady z minulých století neobsahují žádnou zmínku o tvrzi v Hloubětíně. Teprve ve 20. století Sedláček v „Místopisném slovníku historickém“ uvedl, že v Hloubětíně byla postavena tvrz, jejíž zbytky se spatřovaly ještě ke konci 17. století. Ale týž autor v pozdějším díle „Hrady, zámky, tvrže“ o tvrzi v Hloubětíně nemluví. Říká, že Hloubětín byla sídelní ves a tvrz vyzdvižena bezpochyby pro lepší příležitost místa v sousedním Humenci. (Je dost možné, že byla v místě odtěžené části hloubětínské cihelny).

Bienenberg a Schiller ve svých publikacích z 18. století píší shodně, že jsou ještě začátkem 18. století trochu patrné rozvaliny tvrže v místě, kde je dnes hloubětínský zámek. Zřejmě se jednalo o trosky vyhořelého nápravnického statku, ten možná měl kdysi charakter tvrže, neboť i tak vážná publikace jako je Lorencovo „Nové Město Pražské“ (SNTL z roku 1973) předpokládá, že u přechodu kdysi značně vodnatého potoka Rokytnice s bažinatými břehy byla pevná tvrz na skalním ostrohu v Hloubětíně.

Za panování Karla IV. byla postavena gotická budova hloubětínského kostela, která ovšem později byla často přestavována a upravována. Na území Hloubětína byly založeny vinice na tzv. Viničné hoře. Když se začalo stavět Nové Město a kamenný most, kámen k těmto stavbám Karel IV. dal lámat v hloubětínských lomech. K. J. Ritter von Bienenberg v roce 1787 napsal, že pro stavbu nového pražského kamenného Karlova mostu byl používán kámen z Hloubětína. Není to sice doloženo, ale nelze to vyloučit. Hloubětín v té době patřil křižovníkům, kteří sídlili na staroměstském konci Juditina mostu, o který pečovali a vybírali mostné. Po jeho zřícení v roce 1342 měli tedy zájem o zřízení nového mostu a současně o uplatnění kamene ze svých lomů.

Nejstarší dvě doložené zmínky o lámání kamene v Hloubětíně se vztahují k osadě Humenec, která ležela v severozápadním sousedství Hloubětína a zanikla v 15. století. První zmínka je z roku 1528 a týká se nabídky dvou kamenických cechmistrů staroměstskému úřadu na vyhledávání nové skály: „...když teď nedostatek humeneckého kamene k stavbám ...“ (Z. Winter 1907), druhá je listina velmistra křižovnického řádu Ant. Bruse z Mohelnice z roku 1554, kterou rychtáři a konšelům hloubětínským sděluje, že prodal část humeneckých polí Pavlu Skalníkovi z humenecké skály, který si tam vystavěl grunt.

Další doklady o lámání kamene nacházíme v dopise z 13. 6. 1559 a listině z 6. 7. 1562, spojené s osobou císaře Ferdinanda I. V německy psaném dopise mu jeho syn arcivévoda Ferdinand z Prahy sděluje, že ke stavebním pracím v chrámu sv. Víta byl použit kámen z Lepotína. V česky psané listině pak císař připisuje a pojišťuje Vilému Franci Gailovi, mistru nad dělníky, kteří ve skále hloubětínské lámou kámen pro stavbu Pražského hradu, 332 kop míšenských

FOTOGRAFIE BYLA POŘÍZENÁ 12. 6. 1932 V PŘÍRODNÍM DIVADLE J. MAHENA V HLOUBĚTÍNĚ K PREMIÉRE HRY JANOŠÍK.

CVIČENCI SOKOLA U PŘÍLEŽITOSTI PĚTADVACETI LET JEDNOTY V HLOUBĚTÍNĚ.

a 14 bílých grošů za obytný dům a huť, kterou v lomu postavil, kdyby byl ze správy lomu propuštěn nebo se jí vzdal.

V bažantnici asi 300 m severně od hloubětínského hřbitova ještě dnes nacházíme velký opuštěný pískovcový lom a v jeho jižním sousedství velké haldy odpadu z dřívější těžby. Menší opuštěný lom je v oploceném prostoru (s hájenkou) v jihozápadním a další 2–3 rovněž menší

a opuštěné lomy v jihovýchodním sousedství hlavního lomu. Hlavní lom má max. šířku 150 a délku asi 300 m a je protažený k severu. Uvnitř má mohutnou haldu odpadu z dřívější těžby, která volný průchod zužuje a tvoří úzký kaňon podkovovitého tvaru (odtud místní název Podkova). Tento velký a sousední menší lomy jsou dodnes zachovanou památkou na někdejší rozsáhlou těžbu hloubětínského pískovce. Opuštěné byly někdy koncem 17. stol. a s nimi i zmiňovaná chalupa.

Roku 1363 se usnesla křižovnická kapitula, aby 15 kop grošů českých činže ze vsi Hloubětína (Lupotin) bylo rozdělováno nemocným křižovníkům. Výše činže svědčí, že tehdy bylo v Hloubětíně při nejmenším pět selských statků.

V latinských zápisech Pamětních knih staroměstských se vyskytuje zmínka o Hloubětíně třikrát. Zápis z 30. srpna 1420 je nejstarší písemnou zmínkou o panském dvoře v Hloubětíně. Zápis z 5. ledna 1423 nás seznamuje s tím, že tehdy se platilo ze strychu vinice v Hloubětíně 24 grošů ročně. A zápis z 21. srpna 1424 nám zachoval jméno hloubětínského sedláka z té doby, jmenoval se Pavel. V českém zápisu z 8. července 1432 se zmiňuje pamětní kniha staroměstská o Humenci. Tímto zápisem Ondřej, měšťan Nového Města, si našel od opatrného Vaňka Krabce, měšťana Starého Města, na tři roky dvůr v Humenci za 4 kopy grošů ročně.

Řád křižovnický přečkal bouře husitské (1419–1437) beze značných škod. Ani u Tomka ani u Palackého nenalzáme zmínky, že by vzbouřený lid podnikl útok na řádový křižovnický dům, jako téměř všem ostatním klášterům pražským učinil. I když všichni řeholníci za válek husitských byli nuceni Prahu opustit, zůstal provisor bratr Zbyněk v řečeném špitále křižovnickém na Starém Městě.

Zdá se, že roku 1446 se velmistr křižovnického řádu opět ujal práv nad statky špitálu, ale již roku 1448 Jiří z Poděbrad ustanovil nad špitálem opět úředníka z měšťanstva, a sice Přecha z Buškovic. Roku 1454 král Ladislav Pohrobek potvrdil křižovníkům dávná privilegia řádu a vrátil jim jejich majetek. Toto potvrzení je poslední písemností zmiňující se o Humenci a Hnidošicích.

Roku 1477 pronajali křižovníci panský dvůr na šest roků Ondřeji Bachovskému za roční nájem 36 grošů českých. Nájemce dvora byl také povinen dávat kapří násadu do dvou rybníků k dvoru příslušejícím a polovinu výlovu odvádět křižovníkům.

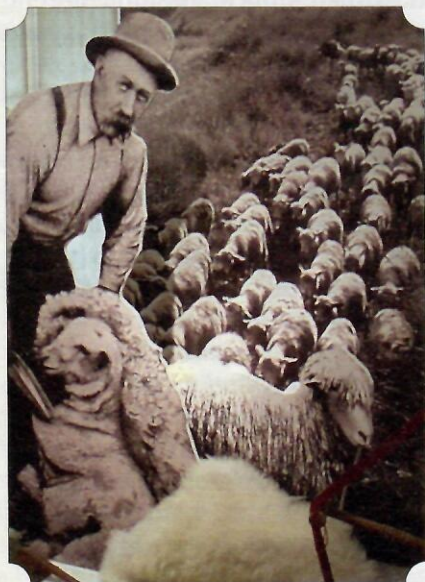
Česky psaná křižovnická kniha urbární uvádí roku 1515 v oddílu Hloupětín: V letech 1515–1525 byla v Hloubětíně náprava, krčma s kovárnou a pět selských usedlostí (dnešní čp. 16, 17 a 19 a zbořené čp. 3 a 4).

Křižovnická soudní kniha obsahuje záznam, že roku 1544 mlynář Václav prodal mlýn v Hloupětíně mlynáři Matoušovi. Z toho plyne, že mlýn v Hloubětíně musel existovat již před prodejem. V urbáři z let 1515–1525 uveden není. Buď byl založen až po roce 1525 nebo nebyl zapsán do urbáře proto, že tehdy byl dominantní a ten se do urbářů a gruntovních knih nezapisoval. A tak je jisté, že v 1. polovině 16. století byl v Hloubětíně kostel, panský dvůr, náprava, krčma s kovárnou a 5 selských gruntů.

Podle knihy urbární z roku 1610 a gruntovní knihy na ves Hloubětín od roku 1618 bylo před třicetiletou válkou v Hloubětíně 10 rustikálních gruntů.

1. Chalupa Jizbická (původně Antošův grunt)
2. Chalupa Lykařovská (naposledy Felixův statek)
3. Statek Kamenický (původně Bartoňův grunt, naposledy Černožský)
4. Statek Mejštrův (původně Čtverákův grunt)
5. Statek Brogovský (původně Býňův grunt)
6. Náprava (původně statek Jakuba Schwaba)
7. Statek ve skále
8. Chalupa s výsadní krčmou
9. Chalupa s kovárnou
10. Chalupa Rybníkařova

V době třicetileté války (1618–1648) přitáhlo 30. července 1648 od Brandýsa vojsko k obležené Praze a utábořilo se mezi Hloubětínem a Vysočany. Za tohoto období byly vypáleny mimo jiné Hrdlořezy, Prosek, Hloubětín a zcela zanikly Humenec a Hnidošice. Při sedmileté válce (1756–1763) byla 6. května 1757 svedena bitva u Štěrbohol. Bitva probíhala mimo jiné i v prostoru Hloubětína a Hrdlořez.

Roku 1770 bylo vojenskou správou nařízeno a vojáky provedeno očíslování domů v obcích. V Hloubětíně bylo při očíslování 22 domů, krčma a ovčín. Historik Dr. Zikmund Winter, který byl v mladých letech novicem křižovnického řádu, roku 1887 v časopisu „Památky archeologické a místopisné“ napsal: Krčmu měli křižovníci v Hloubětíně jen jednu, kteráž ve

vojně zhynula. Po vojně vystaven na jejím místě ovčín. Pospíchal radí, aby se stavěla nová hospoda kdes u silnice na místě příležitějším“.

Jan Lukáš Crocin prodal křižovníkům zahradu, na které byla roku 1711 postavena nová Stará hospoda. Prvním nájemcem byl Pavel Kalina. Jeden čas se hospodě říkalo „U Raka“ (hostinský Rak). Roku 1767 je nejstarší zpráva o dolování uhlí v Hloubětíně. Doklad je založen v řádovém archivu křižovníků s červenou hvězdou. Uhlí se tu ve větším rozsahu začalo těžit teprve od roku 1770.

V letech 1781, 1783 a 1784 bylo v Hloubětíně ležení vojska při vojenském cvičení. Císař Josef II. byl při těchto manévrech ubytován na Staré hospodě. Roku 1820 vystavěli křižovníci chalupu s kovárnou čp. 36 při Poděbradské silnici. Dvacet let poté byla zaznamenána první písemná zmínka o lomu v Chaloupkách (Rybařík).

Roku 1841 škola dočasně umístěná v křižovnickém statku čp. 5. A v roce 1863 obec na pozemku od křižovníků postavila novou školu čp. 55.

HLOUBĚTÍNSKÝ ZÁMEČEK JE DNES SÍDLEM GYNCENTRA.

SOCHA HERKULA STÁVALA U ZADNÍHO TRAKTU ZÁMEČKU SPOLEČNĚ S PLASTIKOU FLÓRY A V POLOVINĚ MINULÉHO STOLETÍ ZMIZELA.

Statkář A. Vaněk prodal stavební pozemek o výměře 500 sáhů a křižovnici k němu přidali zadarmo pozemek o výměře 6 měr na postavení nové školy. Dokončená jednoposchodová budova byla vysvěcena 13. září 1891. Roku 1909 byla školní budova rozšířená o jižní křídlo a bylo postaveno druhé patro.

Roku 1873 vznikl Hloubětínský zámek, původně vila, kterou nechal postavit Dr. Linhart, zemský advokát v Praze. Za celou krátkou historii zámku se zde vystřídalo 5 majitelů. Dnes je v zámku GynCentrum.

Koncem devatenáctého století a začátkem dvacátého století je Hloubětín oproti dnešku na vrcholu společenské-

Beseda J. K. Tyl, vzdělávací beseda, ochotnický spolek Mošna, pěvecký sbor Lumír, svaz České mládeže, kroužek mládežníků, SK Slavoj Hloubětín a mnoho dalších.

Pročítáme-li seznamy členů těchto spolků, narazíme na stejná jména v různých organizacích. Spolky pořádaly různé společenské akce, taneční zábavy, plesy, karnevaly, společné výlety, návštěvy a družby se spolky okolních vesnic atd.

Velký rozmach byl také v soukromém podnikání, výčet malých soukromníků a obchůdků by byl velký. Stará hospoda už není jediná v Hloubětíně, postupně vznikají nové V Chaloupkách, U Zelenků, U Sokola, U Orla, Na stráži, U Hasilů a další.

V letech 1908–1920 hloubětínský farář Toman vydává „Farní věstník“.

V roce 1922 byl do Hloubětína zaveden elektrický proud a vodovod.

V roce 1926 pomníkové sdružení postavilo na náměstí pomník padlým v I. sv. válce.

V roce 1931 je prodloužena elektrická trať do Hloubětína.

Za okupace je ihned po dostavění nová škola zabrána nacisty pro jejich lazaret, zámek jako židovský majetek zabaven. Ludikarova vila v Hutích byla sídlem ilegální odbojové sokolské organizace „Jindra“ pod krycím názvem „Lu“.

V roce 1941 Slavoj IX poráží v divizi S. K. Libeň 4:3 za účasti 5 000 diváků.

Na květnou neděli 1945 byl velký nálet na továrny ve Vysočanech a Libni a 16. dubna 1945 byl nálet na kbelské letiště, při něm byl zasažen i Hloubětín.

Po osvobození vzniká divadlo „pod hradem“, které se původně jmenovalo „J. Mahena“.

Po roce 1946 došlo ke změně území, Viniče připadla Hrdlořezům a Přední Hloubětín Vysočanům, tím se katastr Hloubětína zmenšil na 540 ha.

Po roce 1948 končí jako všude i v Hloubětíně soukromé podnikání. Po XI. všesokolském sletu dochází k očistě Sokola (jsou vyloučeni přední funkcionáři).

V roce 1951 je zahájen provoz v hloubětínské vozovně a v zámku sídlí vesnické divadlo.

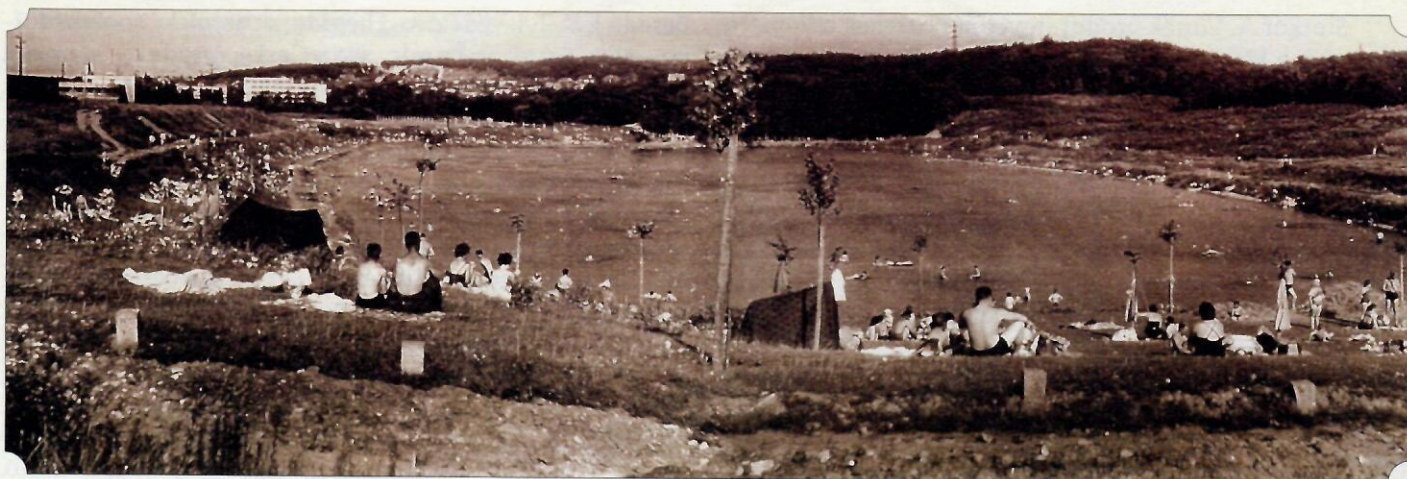
JIŽ NEEXISTUJÍCÍ ZÁSTAVBA Z PRVNÍ POLOVINY MINULÉHO STOLETÍ V ULICI PODĚBRADSKÁ.

ho života. Roku 1890 bylo v Hloubětíně 77 domů a 1 362 obyvatel, ale již v roce 1898 je v Hloubětíně 1 867 obyvatel a po roce 1900 přes 2 000 obyvatel.

V Hloubětíně vzniká spousta společenských organizací a spolků, např. Sokol, sbor dobrovolných hasičů, spolek domobrany, vlastivědný sbor baráčníků, divadelní sbor

DNES SE TO ZDÁ NEUVĚRITELNÉ, ALE PŘED PADESÁTI LETY BYLA ČERTOUZSKÁ ULICE VYHRAZENA PRO SÁNKOVÁNÍ A SANÍM TEHDY DÁVALY PŘEDNOST I AUTA.

SNÍMEK HOŘEJŠÍHO RYBNÍKU Z POLOVINY MINULÉHO STOLETÍ, KDY SLOUŽIL JAKO KOUPALIŠTĚ.

Rok 1960 byl pro Hloubětín významným v tom, že se začalo s výstavbou sídliště. Stavba sídliště byla oplocena rákosovým plotem a střežena policií, neboť na stavbě pracovali převážně vězni. Přestože byl zákaz fotografování, často přijížděli do Hloubětína zřejmě příbuzní vězňů a tajně

fotografovali. Stavba sídliště byla zahájena demolicí mnoha domů od ulice Nehvizdské až po dnešní Slévačskou. Mimo starší domky byla zbourána i moderní sokolovna z roku 1926, která byla po původní vyhořelé sokolovně postavena během jednoho roku za velké podpory členů Sokola. Také na Starém hloubětínském náměstí byla zbourána jedna z pěti nejstarších usedlostí čp. 3 statek Kamenický (objekty v Hloubětíně zapsané jako „Nemovitě kulturní památky hlavního města Prahy“ byly určeny až v roce 1976 a jednalo se o čp. 1, 5, 13, 16, 17, 18, 19, 20 a kostel sv. Jiří).

V letech 1961–62 bylo v akci Z postaveno u Hořejšího rybníka koupaliště. Jednalo se o velký bazén spojený průlivem s menším pro mládež. Stavbě koupaliště předcházelo obnovení Hořejšího rybníku. Bohužel samotné koupaliště bylo vybudováno v místě, nad kterým vedlo elektrické vedení o vysokém napětí, proto bylo po několika letech zrušeno. Nové přírodní koupaliště mělo stát blíže továrny Always, ale kolem roku 1990 byla skoro hotová stavba se dvěma 50 m bazény pozastavena kvůli problematickým majetkovým vztahům k pozemkům, obydlena bezdomovci a nakonec vyhořela.

V letech 1969–1972 proběhla rekonstrukce Poděbradské ulice. Původní silnice svou šířkou už nestačila stávajícímu provozu a proto bylo nutno ji rozšířit. Po zavedení elektrické dráhy do Hloubětína (1931) se silnice křížila s kolejemi a vedla po jedné straně (koleje od Tesly vedly těsně kolem domů), povrch silnice byl dlážděný a úzký. Demolice domů podle původní silnice začala již v Předním Hloubětíně, včetně restaurace „U Hašlů“, dále domy pod Teslou (u Staré pošty), další po obou stranách silnice až ke Staré hospodě, skupina domů před Starou hospodou, stará kovárna, domky před sokolovnou (řezník Závodský) a všechny ostatní domy směrem k Černému Mostu po obou stranách včetně restaurace „U Hasilů“ a benzinových pump v místě dnešní křižovatky se Slévačskou.

Zároveň s budoucím projektem výstavby Průmyslové ulice byla zbourána celá ulice Podkostelní. Byl rovněž vypracován projekt mimoúrovňové křižovatky Poděbradská-Kbelská, ke stavbě ale z finančních důvodů nedošlo.

KORYTO ROKYTKY BYLO V TĚCHTO MÍSTECH VÝRAZNĚ POSUNUTO KVŮLI VÝSTAVBĚ PRŮMYSLOVÉ ULICE. NA DOLNÍM SNÍMKU PŘEMOSTĚNÍ HRDLAŘEŽSKÉHO ÚDOLÍ.

100 let názvu Hloubětín

Jan Břinek

Vývoj názvu Hloubětín: Až do husitské revoluce všechny písemnosti, obsahující název Hloubětín jsou latinské. První slabiku všech názvů z té doby tvoří samohláska „u“, názvy se však liší začáteční souhláskou a samohláskou druhé slabiky:

Glupetin (listina české královny z roku 1233)

Hlupetin (listina českého krále z roku 1253)

Lupetin (listina pražského biskupa z roku 1257)

Lupotin (zápis v křižovnické knize z roku 1363)

Lupatin (papežská listina z roku 1207)

Celkem se dá říci, že nejstarší prokazatelný název Lupatin, poslaný do Čech roku 1207 z Říma, byl u nás

nahrazen v prvních letech husitské revoluce názvem **Hlupietin** (zápisy v pamětních knihách staroměstských z let 1420–1424).

České doklady o Hloubětíně se vyskytují až po husitské revoluci. Nejstarší písemností českou, ve které se vyskytuje název Hloubětín, je křižovnický urbář z roku 1515, má tvar **Hlaupietin**, ale vyslovovalo se Hloupětín. Čili latinsky Hlupietin se změnil po husitské revoluci v český **Hloupietin**, psaný Hlaupietin nebo Hlaupetin (gruntovní kniha z roku 1515).

Od začátku 18. století jsou dokumenty s názvem Hloubětína německé. Používají název Hlaupietin (křižovnická mapa z roku 1701) a jeho variace **Hlaupětín** (Gedenkbuch z roku 1835) a Hlaupetin (Grundbuch z roku 1842). Latinské názvy z té doby užívají Hloupietin (Protocollum z roku 1795).

Roku 1848 Palacký vydal „Popis království českého“. V této publikaci se **Hloubětín** jmenuje Hlaupětín. Historik V. V. Tomek názvu Hlaupětín zůstal věrný až do své smrti v roce 1905.

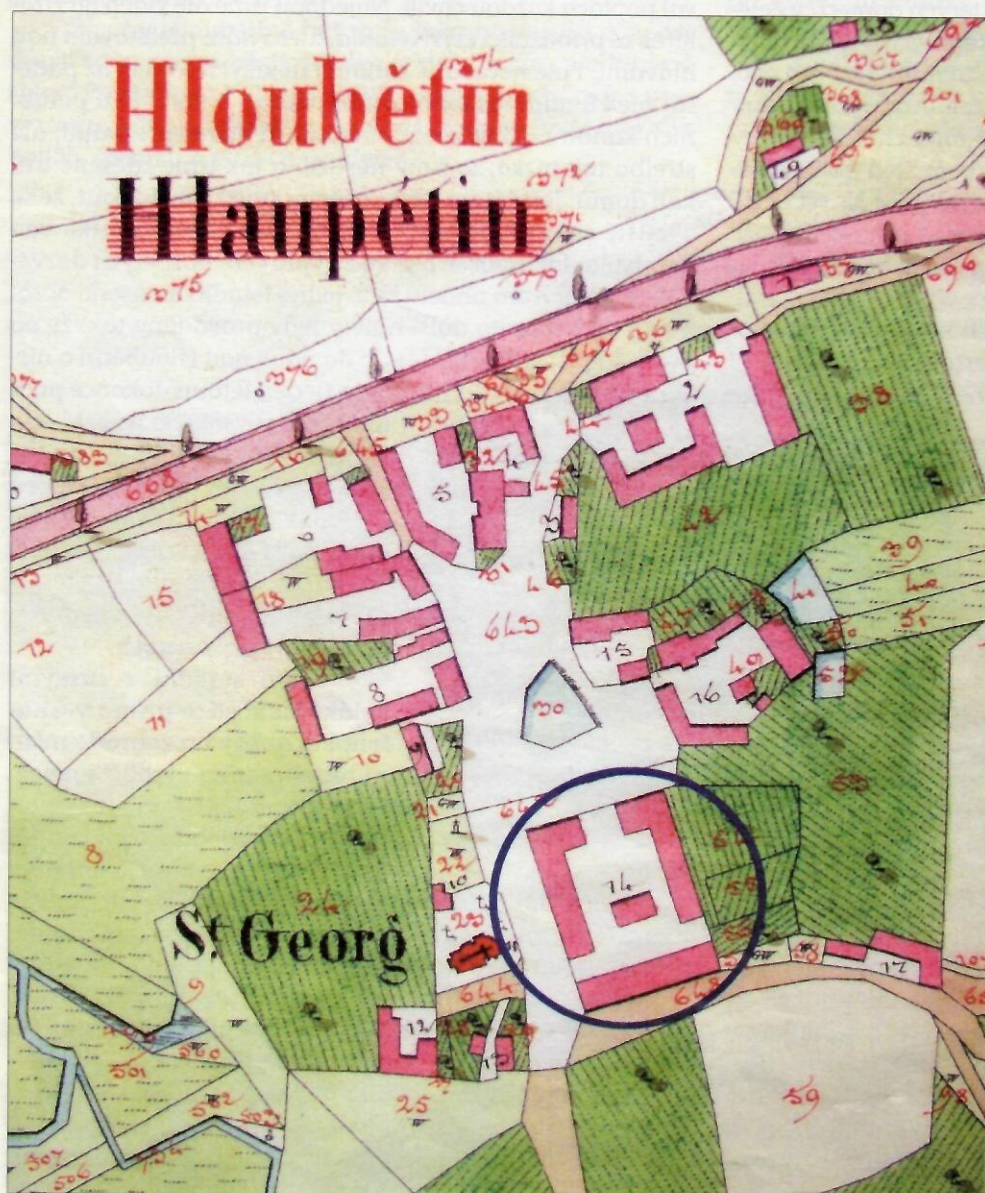
Hloubětínský učitel Jan Pečený roku 1848 na schůzi učitelů k svému podpisu v presenční listině připojil „škola Hloubětyňská“. Dá se z toho soudit, že obci, kde žil a učil, se tehdy říkalo Hloubětyň?

„Zevrubný popis království českého“ z roku 1854 uvádí o Hloubětíně tyto údaje: úřední název obce Hloupětín německy Hlaupětín.

Od roku 1907 úřední název Hloupětín byl na přání obce změněn na Hloubětín.

Ale s názvem Hloubětín se setkáváme v publikacích a úředních listinách již o 25 let dříve a naopak název Hloupětín se udržel v některých publikacích až do 30. let.

Název Hloubětín je používán dodnes s výjimkou okupace, kdy ho Němci pojmenovali Tieffenbach.

Z DOBOVÉ MAPY JE NÁZORNĚ PATRNÁ ZMĚNA NÁZVU OBCE Z HLAUPĚTINA NA HLOUBĚTÍN. TATO ÚŘEDNÍ ZMĚNA SE ODEHRÁLA V ROCE 1907. V TEXTU SE UVÁDÍ CELKEM DESET RŮZNÝCH NÁZVŮ HLOUBĚTÍNA. NA MAPĚ JE ZAKROUŽKOVÁN KŘÍŽOVNICKÝ DVŮR, NAPROTI KOSTEL SV. JIŘÍ (ST. GEORG).

Dříve se žilo jinak

Jan Břínek (z Kroniky Prahy 14)

Čím je člověk starší, tím dále do minulosti může vzpomínat. Mé vzpomínky sahají do doby před druhou světovou válkou. Narodil jsem se v Hloubětíně a jsem pomyslně křtěný Rokytou a celý svůj život prožívám v Hloubětíně na Chaloupkách.

Školní docházku jsem začal ve „staré škole“ (čp. 78), bylo to v době, kdy jsme ještě používali břídicové tabulky a v každé lavici byl skleněný kalamář. Shodou okolností jsem svojí školní docházku opět ukončil v této škole, neboť v době mého učení byla v této škole odborná škola pro letecké mechaniky.

Druhá světová válka oproti válkám v minulosti byla pro Hloubětín milosrdnější, jen mimo konce války, kdy při bombardování Vysočan a Libně zasáhla část tříštivých bomb severní část Hloubětína (na některých domech v Zeleňské ulici jsou ještě dnes stopy po střepinách). Z této doby mám nezapomenutelný zážitek a to je zatemnění. Proti nočním náletům, aby se piloti nemohli orientovat, vydali Němci nařízení o úplném zatemnění. Po ulici chodily hlídky a zvonily nebo bouchaly na každého, komu jen trochu prosvítalo světlo okny. Pamatuji se, že když jsme šli večer do kina a obloha byla zatažená mraky, byla taková tma, že jsme se museli přidržovat plotů, abychom se udrželi na chodníku.

Častým místem našich dětských her byl kopec Hlohovec a také jeskyně na Hutích. Přestože Hloubětín v té době byl vlastně vesnicí (nebylo žádné sídliště), zdá se, že zde bylo více dětí, které se slučovaly v malé party, které spolu často bojovaly. Nejoblíbenější dětskou četbou pro nás byl Mladý hlasatel a také knížky Jaroslava Foglara, i když jsme nepohrdli Rodokapsy a Cliftonkami. Každý čtvrtek jsem nemohl dospát, protože vycházel Mladý hlasatel a tak moje první cesta byla k trafice paní Ermerové.

Za okupace se sice v Hloubětíně nebojovalo, ale často na kopci Hlohovci pořádali Wehrmacht cvičení, které jsme jako kluci pozorovali. Viděli jsme, jak vojáci kličkou polních telefonů vytáčí spojení a německy se dohadují. Trochu jsme jim rozuměli, neboť ve škole byla povinná němčina, a tak nebylo divu, že za pár prázdných nábojnic jsme jim přinesli do polních láhví i pivolín z místní restaurace v Chaloupkách. Pivolín byla náhražka piva a pan hostinský Rabas měl určeno kolik půllitrů piva smí vytočit. Řešil to tak, že na pultě měl dvě sklenice, v jedné korálky, a za každé natočené pivo přendal jeden korálek do druhé prázdné nádoby. Když korálky došly, přestal pivo točit.

Válka skončila Pražským povstáním, ale v Hloubětíně se tolik nebojovalo, přesto zde bylo několik padlých. Na Chaloupkách nad Čertouzkou ulicí byl postřelen pan Šimonek. Viděl jsem, jak ho nesli na žebříku do restaurace, kde zemřel. Prý ho zastřelili Němci od letiště, kde měli zákopy nad cihelnou, ale podle vyprávění byli Němci i na kopci Hlohovci, odkud stříleli na východní část ulice v Chaloupkách, kde si lidé dávali do oken matrace proti střelám. Pamatuji si ještě, že když jsem večer usínal, pozoroval jsem stopy světelných střel na obloze křičící se nad Hloubětínem.

Dne 16. dubna 1945, jak jsem si později upřesnil, jsme na kopci Hlohovci na rozprostřeném dece hráli karty, když zazněl poplach oznamující letecké nebezpečí. Nevěnovali jsme tomu žádnou pozornost, neboť v té době se vyhlašoval poplach každou chvíli. Najednou jsme ale viděli od Hrdlořež se přibližující čtyři letadla, která nám přelétávala nad hlavami. Poté nečekaně zahájila nějakých dvacet až padesát metrů nad našimi hlavami palbu z kulometu a palubních kanonů. Hluk leteckých motorů nás nepřekvapil, ale střelba tak nízko, to jsme nezažili a tak jsme zděšeně utíkali domů. Ještě jsem v tom spěchu stačil zahlédnout, že se z letiště začal valit černý dým. Doma mne už matka ven nepustila, tak jsem se teprve z vyprávění dospělých dozvěděl, že po prvním přeletu bylo jedno letadlo zasaženo obranou letiště a proto další nálety byly prováděny tak, že po přeletu letiště letadla klesala do údolí nad Hloubětín a nízkým přeletem vrchu Hlohovce (jeden letoun dokonce pod-

letěl dráty vysokého napětí – na kopci nebyly stromy) ihned klesala na Kyjský rybník a před Chvaly v ostré zatáčce se vracela na další nálet. Ženy pracující na poli u letiště vyprávěly, že piloti na ně mávali a v jednom letadle byl prý černoch.

První setkání s ruskými vojáky jsem zažil přímo v Chaloupkách, kdy na zahradě místní restaurace se utábořili nějací snad mongolští vojáci i s polní kuchyní a vozy taženými koňmi.

Když jsme je okukovali a oni vidě-

li bosé děti, tak nás chtěli nějak obdarovat a dali nám ze zamaštěného papíru nějaké karbanátky, které když jsem přinesl domů matce a ta k nim přivoněla, ihned je zahodila. Na výzvu Národního výboru, aby se přihlásili občané, kteří mohou ruským vojákům poskytnout přístřešek na odpočinek a vyspání, se má matka přihlásila, že je ochotna poskytnout dvěma vojákům ubytování. Ráno se opravdu k nám dostavili dva důstojníci a přinesli skoro půlku prasete, košík vajec, pytel mouky a ještě nějaké další potraviny a chtěli, abychom připravili hostinu na oslavu konce

války. Když bylo vše hotové, důstojníci se přišli omluvit, že se musí přesunout dále a tak konec války jsme důstojně oslavili sami.

Těsně po válce bylo velkým eldorádem místních kluků smetiště v Hloubětínské ulici, kam Němci vyváželi odpady z vojenského lazaretu v místní škole. Nacházely se tam mnohdy celé uniformy, z kterých jsme odtrhávali hodnosti, značky různých jednotek a také dosti často různá vojenská vyznamenání. Také Kbelské letiště ihned po skončení bojů bylo cílem našich výprav. Nejprve jsme si chodili hrát do palebních postavení protiletadlových děl, kde jsme točili a zaměřovali dělem, ale nakonec nás zajímala munice, z které nás starší kamarádi naučili získávat střelný prach (šedé tyčinky, které na vzduchu krásně hořely). Největším eldorádem, ale nejen pro nás děti školou povinné, ale i dospělé, bylo velké vrakoviště letadel na letišti nad cihelnou. Nás nejvíce zajímali barevné kabely a plexisklo, které se hodilo na svícení v jeskyních. Dospělí už měli větší rozum a vymontovávali různé přístroje, hodinky, rádia a také ořezávali gumu z pneumatik na podrážky bot.

Koupat jsme se chodili do Kyjského malého nebo velkého rybníka, kde jsme si mezi kameny v navigaci chytli nejednoho raka. Koupaliště bylo ještě Za Horou na Rokytce „Brůdek“, ale to bylo pro nás příliš mělké a tam chodili jen rodiče s malými dětmi.

Život v Hloubětíně byl spíše jako na vesnici a nebyl soustředěn na náměstí, jak by se dalo čekat, ale hlavně kolem Poděbradské ulice, kde bylo mnoho obchůdků a provozoven. Jen hostinců bylo na Poděbradské devět, několik holičů, řezníků a dalších prodejen.

Dřívější klidné a tiché hloubětínské náměstí ožilo hlavně při poutích, kdy bylo plné pouťových atrakcí. Kolotočům a houpačkám vždy vévodila Lochneska osvětlená barevnými žárovkami a za řinčení a křiku dětí i zvuků papírových trumpet se točilo dlouho do večera. Nechyběl ani cirkus a maňáskové divadélko s živým morčetem. Krámky s pouťovým zbožím se na náměstí nevešly a tak se táhly po obou stranách Poděbradské ulice až ke konečné elektrické dráhy. Pod hradem (Hloubětínský zámek) u Rokytky bývalo přírodní divadlo, kam se chodilo nejen na divadelní představení, ale když se jeviště změnilo na boxerský rynek, tak i na zápasy místních borců. Také při vchodu do divadla byl malý taneční parket, kde se pořádaly taneční čaje. V Hloubětíně se divadelní představení konala nejdříve v hostinci U Orla, potom v nové sokolovně, kde bylo i pěkné loutkové divadlo a po nastěhování vesnického divadla do zámku i v upravené bývalé konárně, kde se hrála generální představení za vstupné 2 Kč.

Moji rodiče byli u baráčníků a často mne brali na jejich akce, hlavně na výlety, ale i na valné schůze, kde jsem jako malý kluk obdivoval rychtářské právo (takové žezlo s vyřezanou ručičkou a také domeček upravený jako kasička, do kterého se vybíraly různé příspěvky). Na baráčníckých tancovačkách jsem se ale bál drába, který každou chvíli někoho zavřel do šatlavu. Teprve později jsem se dozvěděl, že tam vlastně chodili na panáka.

Spolkový život v tehdejší době byl bohatý, lidé se často scházeli na různých akcích. Měli k sobě nějak blíže, snad proto, že ještě nebyla televize, počítače a jiné moderní vymoženosti, zkrátka se žilo jinak...

STARÁ PODKOSTELNÍ ULICE JIŽ NEEXISTUJE, USTOUPILA KŘIŽOVATCE PODĚBRADSKÁ-KBELSKÁ.

Hloubětínská současnost

Rozhovor se starostou Prahy 14 ing. Miroslavem Froňkem

Ve zvláštním čísle ke třem významným výročím Hloubětína by neměl chybět ani stručný pohled na jeho současnost. Tím spíš, že i v tomto případě se jedná o kulaté výročí, byť ve srovnání s 800, 750 a 100 lety je 10 roků opravdu jen zlomkem času. Přesně 10 let ve funkci uzavřel na podzim roku 2007 starosta MČ Praha 14 Ing. Miroslav Froňk, který byl také u toho, když se v devadesátých letech minulého století vytvářela nová historie Hloubětína.

„V letech 1990 až 1994 procházel život na Praze 9, která byla tehdy největším pražským obvodem, pestrou a impulzivní proměnou, v níž teritoriální územní dělení bylo vedle malé privatizace zdrojem mnoha názorových proudů. Nicméně usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 23. června 1994 vytvořilo nezbytné legislativní předpoklady pro vznik Městské části Praha 14, a to k 1. lednu 1995. Hloubětín se stal její součástí, bylo to 375,6 hektarů bez 27 % území Hloubětína západně od Průmyslové ulice. Dělení Kbelskou a Průmyslovou ulicí bylo vlastně dané, až na lokalitu Za Horou západně od Průmyslové, odkud byl jeden člen zastupitelstva, který trval na tom, že oni to mají na radnici do Vysočan blíže než do Kyje, a tak se mu vyhovělo, stejně jako dalšímu přání zastupitelů Hloubětína, kteří chtěli, aby obytné domy v ulicích Na obrátce a Konzumní za Kbelskou ulicí zůstaly u Prahy 14, protože ty by v sousedství průmyslové zóny byly úplně odstraněny. V té době se objevovaly dokonce takové nápady, aby byl Hloubětín úplně samostatnou městskou částí. To prosazovala velmi silná skupina lidí kolem ODA. Návrh naštěstí neprošel, pozdější léta totiž jasně prokázala, že problémy malých městských částí jsou samostatně těžko řešitelné.“

V této souvislosti by možná bylo vhodné uvést, že hloubětínská vozovna, jejíž provoz byl zahájen 10. března 1951, a která přesně po padesáti letech prošla kompletní rekonstrukcí, zůstala při správním dělení Prahy na 57 městských částí i nadále součástí obvodu Prahy 9. Ovšem vraťme se přes pomyslné hranice zpět do Prahy 14 a zastavme se podrobněji u už zmíněné privatizace v Hloubětíně.

„My jsme ještě jako součást Prahy 9 byli vlastně první, kdo dal bytový fond do správy novým firmám a teprve od nich jsme vlastně získali informace, v jak zanedbaném stavu se nachází. Věděli jsme, že nadále nemůžeme držet tolik tisíc bytů, protože bychom to vlastními silami nemohli při nájmech tzv. „za hubičku“ zvládnout. Bylo to od roku 1992 spíš rozdávání majetku, privatizace bytového fondu byla více méně za symbolické ceny. Ovšem časem se ukázalo, že ani nově vzniklé firmy nebyly tím nejlepším řešením pro spravování bytového fondu, a tak jsme v roce 1997 založili akciovou společnost, jejímž stoprocentním vlastníkem je naše městská část. Její akcie jsou neprodejné a my tak máme v této oblasti ten nejlepší dohled, stejně jako možnosti při zadávání oprav, údržby bytového fondu. Myslím, že to byl krok správným směrem i v tom smyslu, že máme veškerý bytový fond pojištěn, takže i při takových kalamitách jako byly třeba loňské průtrže nebo letošní orkán Kyrill se nám přes pojišťovnu vracejí peníze zpátky. To ostatně platí i pro veřejné plochy, což nám zase umožnilo vysazovat po oné větrné smršti nové stromy. V letošním roce končí privatizace sídliště Hloubětín, ovšem domy podél Poděbradské ulice se zatím dál privatizovat nebudou, protože jsme se nyní dostali na takový počet bytů, který odpovídá našim potřebám. Teď už dopředu víme,

jak poroste nájem dál, takže tyto finanční zdroje se v bytovém fondu mohou točit dál. Proto na posledním zastupitelstvu v září letošního roku byla další privatizace bytů zastavena do doby ukončení deregulace nájmu či navýšení počtu bytů.“

K privatizaci bytového fondu je třeba ještě uvést, že v Hloubětíně byly dlouhá desetiletí dvě ubytovny ČKD. Při velké privatizaci došlo k jejich odprodeji a následnému předělání na byty v osobním vlastnictví, v případě ubytovny v Šestajovické ulici kompletně. Rekonstrukce ubytovny ve Slévačské prošla několika

NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ HLOUBĚTÍNA JE VOZOVNA, BYŤ DNES LEŽÍ NA ÚZEMÍ PRAHY 9.

etapami, dnes je to částečně ubytovna a částečně nájemní byty slušné kvality. A v přízemí zůstalo restaurační zařízení, čímž bychom elegantně mohli přejít k privatizaci obchodů a služeb.

„S privatizací obchodů to bylo jednodušší, pro někoho bohudík, pro jiného možná bohužel, my jsme do toho nemohli zasahovat. Když vidím některé výsledky současného obchodu i služeb, tak jsem rozpačitý stejně jako někteří obyvatelé Hloubětína. Třeba Havana i obchodní dům na jižní straně od metra šly do malé privatizace skoro stejně, v prvním volebním období po revoluci roku 1989, kdy byly prodány tehdejší „systémem kladívko“, tedy kdo dal nejvíc. Samozřejmě, že došlo k řadě omylů, ovšem na druhou stranu jsem rád, že se tady pořád drží pošta, spořitelna a knihovna, což jsou takové pilíře služeb, které navíc prošly i rekonstrukcí. Se současnou skladbou služeb to už asi je v pořádku, jejich další rozšíření je závislé na možnosti zvládnutí většího náporu dopravy. Dalším problémem je objekt, který nás úplně děsí, a to bývalý Dům služeb ve Slévačské ulici na Lehovci, který leží rovněž na katastrálním území Hloubětína. Objekt byl kdysi národním podnikem Pramen Praha prodán v rámci privatizace později, dnes je jeho vlastníkem už třetí majitel, chtěl ho rekonstruovat na byty s nástavbou, proti tomu se odvolávala různá občanská sdružení, takže územní rozhodnutí sice už nabylo právní moci, ovšem majitel od původního záměru kvůli prodávám odstoupil a snaží se objekt znovu prodat.“

Ted' se krátce zastavme u příjemnější záležitosti, kterou určitě je metro v Hloubětíně. Jeho vybudování bylo pro zdejší občany přelomovou událostí v celé novodobé historii.

„A určitě nejen pro ně. Ovšem jeho stavba, to byl od začátku dost velký oříšek. Ještě v době, kdy byl Hloubětín součástí Prahy 9, přestala vláda na budování metra přispívat. Tenkrát přicházela v úvahu trasa až na Černý Most, jenže ta se zdála na hl. m. neekonomická, počítalo se tedy s tím, že metro se ukončí v Hloubětíně a tam bude autobusový terminál u tehdejšího kina Cíl. To možná byla ekonomicky dobrá úvaha, ovšem prostorově a dopravně naprosto nevyhovující. Nám se podařilo přesvědčit investory a lidi, kteří měli na hlavním městě na starosti dopravu, o tom, že je nutné trasu vést až na Černém Mostě, kde se navazující autobusy ve volné ploše ztratí, zatímco tady by zajížděly do centra Hloubětína. Navíc jsme jim vnukly myšlenku, že by se volný prostor na tubusu i kolem něj dal zastavět třeba administrativním centrem. Stal se zázrak a s přispěním zdejších obchodních a nákupních center se

podařilo trasu dotáhnout až na Černý Most. Navíc dnes už je jisté, že se tam žádné administrativní centrum stavět nebude. Nicméně podchod u hloubětínské stanice metra vyžaduje generální přestavbu včetně tramvajového tělesa, aby se po každé mimořádné průtrži mračen neobjevoval na titulních stránkách novin a v televizním zpravodajství.“

To bude určitě hodně velký projekt, stejně jako další uvažované dopravní stavby na povrchu, tedy mimoúrovňové křížení dvou největších křižovatek v Hloubětíně, které se pro změnu zase objevují každodenně v rozhlasových relacích o dopravních zácpách.

„Co se týče dopravy, tak nárůst automobilové dopravy je opravdu tak enormní, že je na hranici zvládnutelnosti. Kbelská byla rozšířena na čtyři pruhy, tramvajové těleso se převedlo na západ od ní, v Kolbenově ulici přibyl směrem do centra jeden pruh. Ted' záleží na tom, kdy bude dokončena Vysočanská radiála, těžko to odhadují i dopravní odborníci, protože tam dosud není rozhodnuto o jejím pokračování na Balabenku. Velmi dobrým počinem by mohlo být právě

mimoúrovňové křížení dvou stěžejních křižovatek, tedy Kolbenova x Kbelská a Poděbradská x Kbelská. Oba projekty jsou už schváleny v rámci dokumentace se skvostným názvem Velké rozvojové území Vysočany. Doprava ve Vysočanech a Libni má samozřejmě velký dopad na Hloubětín i celou Prahu 14, měl by se zpracovávat dokument k územnímu řízení až po dokončení této radiály, kdy by měly přijít na řadu uvedené křižovatky. Tím se stane doprava plynulejší, zátěž se trochu sníží a auta už by neměla popojíždět krokem pod okny obyvatel Poděbradské ulice. Jsme si vědomi obrovského deficitu parkovacích míst, to nás opravdu velmi trápí, máme zpracovanou studii, v níž se počítá s dvěma stovkami parkovacích míst na sídlišti

Hloubětín. Co se týče Lehovce, tak tam jsme podpořili výstavbu garážového domu, měl to být soukromý investor na pozemcích hl. města Prahy. Jenže magistrát pak od smlouvy ustoupil a pozemky v cípu mezi Slévačskou a Poděbradskou ulicí, kde je dnes benzínová pumpa, chce prodat k další zástavbě. My s tímhle územím máme vůbec velké problémy, po vzniku Prahy 14 tam podle přání některých členů zastupitelstva měla stát nová radnice, pak onen garážový dům, dnes je tam benzinka, kterou my jsme v žádném případě na tomhle místě nechtěli. Bohužel tady platí pravidla, jak jsou v Praze nastavena a územní rozhodnutí musíme respektovat.“

Výrazné změny zaznamenal Hloubětín po pádu socialismu ve zdravotnictví i ve školství, tedy v oblastech,

kterými se minulý režim tak rád chlubil. A nejde jenom o kosmetické změny patrné z vnější podoby i okolí budov škol a zdravotních zařízení.

„Zdravotnictví je jednou z oblastí, které se dostaly po roce 1990 do soukromých rukou a tyto služby to výrazně zlepšilo. Prostředí je modernizované, výběr mnohem větší. To platí o původním zdravotnickém zařízení v Klánovické ulici, stejně jako o nových ordinacích v Havaně. V areálu hloubětínského záměčku máme GynCentrum, v republice ojedinělé zařízení, navíc jediná lůžková kapacita v naší městské části. Místo někdejší jedné jsou v Hloubětíně hned čtyři lékárny, ostatně mimořádná zdravotnic-

ká příloha v říjnových Listech Prahy 14 mapuje tuhle oblast i se všemi poskytovanými službami do detailu. Je vidět, že když rozumní lidé dostanou možnost realizovat své záměry, tak je to ku prospěchu věci samotné i v zájmu občanů...Pokud jde o školství, začnu mateřinkami. Vzhledem k malému počtu dětí byla ještě pod Prahou 9 v roce 1994 pronajata mateřská škola v Sadské ulici soukromému česko – italskému gymnáziu, které za ta léta vystudovalo už hodně stovek mladých lidí. Další školky jsou dnes plně vytíženy. Co se týče základních škol, tak na Lehovci má ZŠ Chvaletická bezbariérový přístup a stejně jako v ZŠ Hloubětínská je tady moderní venkovní sportoviště. V Mochovské sídlí speciální škola Tolerance. Na Lehovci je ještě další střední škola s názvem Start a v Hloubětínské ulici působí katedra jazyků Univerzity Karlovy.“

Výhodou je, že uvedená hřiště s umělým povrchem stejně jako tělocvičny může v mimoškolní době využívat také veřejnost. Modernizují se další dětská hřiště, důraz je kladen na obnovu zeleně a vytváření podmínek pro volný čas lidí. V Hloubětíně je řada sportovišť, působí tady dokonce dvě jednoty, Slavoj a Sokol.

„O sportovní dění se zajímám mimořádně. Mojí doménou je fotbal, hrál jsem

ho strašně rád, byť jsem v něm nevynikal, stále ho sleduji přímo na hřišti Slavoj nebo u televize. Současné umístění Slavoj mě dost trápí. Stejně jako nevyužitá příležitost k totální přestavbě tohoto areálu. Někdy v roce 1993 totiž přišli pracovníci Metrostavu s tím, že se hřiště zaveze zeminou z budovaného metra a na zvýšeném povrchu se vybudují hned dvě hřiště s travnatým a umělým povrchem, šatny i se zázemím, tělocvična a další zařízení. Bohužel to narazilo na odpor zástupců majitelů pozemků, které se jim v rámci restitucí vracely. Tak nám zůstalo jedno z posledních škvárových hřišť v Praze. Místo Rokytky, odkud jsme při mém hraní párkrát lovili míče, vyrostla čtyřproudová silnice se silným provozem, takže hrát tady fotbal za inverze asi není žádná sláva. A ještě k tomu škvára. Z dotací hl. m. Prahy i naší městské části se podařilo hřiště zatravnit, v současné době je i uměle zavlažované a slouží především mládeži, protože je využívá i FC King, který se na mládež specializuje. Věřím tomu, že se brzy dokončí i rekonstrukce budovy s nezbytným zázemím, která určitě přispěje k dalšímu vylepšení tohoto nádherného amfiteatrového prostředí.“

Hloubětín je jednou z mála městských čtvrtí, která má vlastní bazén, navíc jediný v Praze s mírně slanou vodou, jejíž blahodárné účinky si návštěvníci jen pochvalují. Bazén má už několik let v pronájmu společnost Montservis, slouží po celý týden veřejnosti i školám tak, aby se na každého dostalo. Své zázemí v něm má oddíl synchronizovaného plavání Neptun, tedy akvabely, jediné v Praze, dále potápěči, odehrává se tu aquaerobik, dlouhá desetiletí se tady pravidelně konají plavecké kurzy. S bazénem sousedí i tělocvična pro veřejnost, kam se chodí cvičit i hrát třeba stolní tenis a jiné míčové sporty, dále jsou tu dva tenisové kurty s umělým povrchem, které jsou v zimě pod nafukovací střechou. Je tam nová posilovna, sauna, areál prostě splňuje soudobé náročné požadavky a snad se v brzké době dokončí také venkovní bazén na jižní straně, který ovšem vzhledem k omezenému prostoru nebude bohužel padesátimetrový. Nicméně tyto úvahy určitě vyvolají ve čtenářích řadu otázek na téma hloubětínského koupaliště, někdejší chloubu této čtvrti.

„Koupaliště – to je ostuda. Když se za mého dětství vyslovil Hloubětín, spojovali si jej lidé s hradem, vozovnou, Teslou a právě s koupalištěm. V roce 1990, když jsme nastoupili na vysočanskou radnici, pod kterou tenkrát Hloubětín spadal, byl před dokončením projekt na vybudování dvou bazénů se šatnami, restaurací a dalším nezbytným záze-

mím. Dále ubytovací prostory ve spodní části na východ od náhonu ke Kejřovu mlýnu, autokemp s chatičkami a možnostmi připojení karavanů ke zdrojům el. proudu. Tento záměr vyvolal u části veřejnosti i některých zastupitelů velkou nevoli, protože nebylo zřejmé, jakým způsobem bude tohle obrovské zařízení, navíc pouze sezónního charakteru, provozováno. Rozdělením na Prahu 9 a 14 zůstala tato ohromná plocha na území devítky. Ta

JEDINÝ BAZÉN S MÍRNĚ SLANOU VODOU V PRAZE JE V HLOUBĚTÍNĚ.

ji později prodala soukromé mimopražské společnosti, a pak už šel celý tento areál zu grunt, jak se hezky česky říká. Zázemí vyhořelo, vše jen trochu užitečné se rozkradlo, totální devastace postupovala velice rychle, dnes tu sídlí jen pár vyvolených bezdomovců. I když do budoucna by se celý areál měl zkulturnit, počítá se tu s bytovou výstavbou, stejně jako v případě další historické chlouby Hloubětína – Kejřova mlýna. I když jde o území Prahy 9, tak musím po pravdě říci, že jako Hloubětínáka mě konec těchto míst opravdu vzal u srdce.“

Další stavbou ze šedesátých let, o které se mezi hloubětínskou veřejností hodně mluví, je střešnice v areálu Chaloupky. Na rozdíl od koupaliště ale v tomto případě by její zrušení asi mrzelo málokoho. Tím spíš, že necelý kilometr od ní je u Průmyslové ulice další střešnice, patřící ministerstvu vnitra.

„To je další záležitost, která se nám nedaří plnit podle přání zdejší veřejnosti. V době jejího vzniku nestál na Lehovci ani jeden panelový dům, dnes je to úplně jiné. Neznám žádnou metropoli, kde by takhle blízko centra, blízko obytných domů byla nekrytá střešnice, do níž se navíc dá dostat dírou v plotě, což je obzvlášť varující. Obyvatelé z Lehovce, zdejší zahrádkáři i lidé hledající v Lehoveckém háji místo odpočinku i krásných procházek, nosí kusy olova od nábojů, které nacházejí za areálem střešnice. Vypadá to ovšem na běh na dlouhou trať, i když doufám, že přání veřejnosti nakonec splníme. Lidé posuzují radnici nejen podle velkých projektů, o nichž už byla řeč, ale třeba i pod-

le drobností a plnění jejich přání. Sem patří například vybudování dlouhá léta chybějícího veřejného osvětlení mezi Zelenečskou a Sadskou ulicí. Nebo další veřejné osvětlení v ulici Oborská, na spojnici Hloubětína s Kyjemi, vždycky tmavé až nebezpečné místo. Dostáváme od lidí řadu relativně drobných požadavků, kterým postupně vyhovujeme, ačkoli se často netýkají majetku naší městské části.“

Hloubětín v roce tři skutečně významných výročí je dynamicky se rozvíjející čtvrtí, která svojí rozložitostí s částí Za Horou, přes starý Hloubětín, sídliště Lehovec a Hloubětín až do části Hutě vyžaduje určité operativní i výhledové řízení. Na konci října v něm žilo 9 705 obyvatel, které bude určitě zajímat, co pro ně radnice v nejbližším období připravuje.

„Nerad bych, aby to na závěr vyznělo jako fráze, ale chceme i nadále sloužit lidem, protože na radnici jsme jenom jejich zásluhou. Tak se omezím na hlavní úkoly. Plánovaná rekonstrukce veškerých sítí v sídlišti Hloubětín, které je už staré víc než čtyřicet let. Silnice, chodníky, zelené plochy. Mělo by to být rozloženo zhruba do tří let, aby život na sídlišti mohl průběžně normálně fungovat. O podchodu u metra už byla řeč. Tohle centrální náměstí Hloubětína chceme celé revitalizovat, zejména jižně od Poděbradské ulice. Samozřejmě, že projekty s úpravou tohoto veřejného prostranství budou předkládány k široké diskusi, v současnosti studie prochází připomínkovým i opo-
nentním řízením. Věřím, že se časem stane opravdu reprezentativní částí Hloubětína.“

PROMĚNA NÁMĚSTÍ U STANICE METRA V HLOUBĚTÍNĚ.

K ODVOZU KAMENE Z LOMU NA CHALOUPKÁCH SLOUŽIL ZA PRVNÍ REPUBLIKY KOŇSKÝ POVOZ. K PŘEPRAVĚ OBYVATEL PRAHY 14 V SOUČASNOSTI SLOUŽÍ METRO.

